

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

**PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY SZYBÓW
SPÓŁKA AKCYJNA
UL. HUTNICZA 5-9
42-600 TARNOWSKIE GÓRY**

**Sporządzone za okres od 01.01.2020 do 31.12.2020 według
Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej przyjętych
do stosowania w Unii Europejskiej**

Tarnowskie Góry 26.02.2021

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	4
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CD.).....	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	9
1.1 NAZWA, SIEDZIBA, PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI.....	9
1.2 ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI.....	9
2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI	9
2.1 PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
2.2 NOWE STANDARDY, INTERPRETACJE I ICH ZMIANY	10
2.3 WPŁYW REGULACJI NA SPRAWOZDANIE FINANSOWE	10
3. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	11
3.1 PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI	12
3.2 KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	13
3.3 POZOSTAŁE PRZYCHODY	13
3.4 POZOSTAŁE KOSZTY	14
3.5 POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO	14
3.6 PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	14
4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE OPODATKOWANIA	15
4.1 PODATEK DOCHODOWY	15
4.2 ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	16
5. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE ZADŁUŻENIA.....	18
5.1 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU	18
5.2 UZGODNIENIE ZADŁUŻENIA.....	19
5.3 ANALIZA WYMAGALNOŚCI ZOBOWIĄZAŃ LEASINGOWYCH	20
6. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	20
6.1 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	20
6.2 WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	22
6.3 PRAWO DO UŻYTKOWANIA SKŁADNIKA AKTYWÓW.....	24
6.4 UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	26
6.5 NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	27
6.6 POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	28
6.7 ZAPASY	28
6.8 NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	29
6.9 ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	32
6.10 KAPITAŁ WŁASNY	34
6.10.1 KAPITAŁ PODSTAWOWY.....	34
6.10.2 KAPITAŁ Z TYTUŁU WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH.....	34
6.10.3 ZYSKI ZATRZYMANE	35
6.10.4 DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	35
6.11 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	35
6.12 REZERWY	39

6.13 ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.....	40
7. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	41
7.1 WPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ.....	41
8. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	42
8.1 KATEGORIE I KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	43
8.2 HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ.....	44
8.3 POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH.....	44
8.4 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE.....	45
8.5 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	45
8.5.1 CZYNNIKI RYZYKA FINANSOWEGO.....	45
8.5.2 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM	49
9. POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	50
9.1 POZYCJE WARUNKOWE ORAZ ISTOTNE POSTĘPOWANIA SĄDOWE	50
9.2 PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE	50
9.3 TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	50
9.4 WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA.....	52
9.5 WPŁYW PANDEMII KORONAWIRUSA SARS-CoV-2 NA DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI.....	52
9.5.1 Wpływ pandemii wirusa SARS-CoV-2 na działalność Spółki.....	52
9.5.2 Zastosowane rozwiązania pomocowe w ramach tarczy antykryzysowej.....	53
9.6 ZDARZENIA PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY.....	54
10. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU.....	54
11. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	54

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2020	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019
Przychody z umów z klientami	3.1	239 723 897,70	235 464 176,23
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	3.2	221 639 635,80	214 093 544,74
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY		18 084 261,90	21 370 631,49
Koszty sprzedaży	3.2	2 563 842,79	1 906 175,51
Koszty administracyjne	3.2	10 791 357,37	9 106 808,24
Pozostałe przychody	3.3	2 436 513,04	1 340 209,72
Pozostałe koszty	3.4	1 374 824,15	1 646 616,52
Pozostałe zyski/(straty) - netto	3.5	474 269,33	440 322,62
ZYSK OPERACYJNY		6 265 019,96	10 491 563,56
Przychody finansowe	3.6	53 080,33	276 966,10
Koszty finansowe	3.6	3 499 561,42	2 735 682,75
ZYSK PRZED OPODATKOWANIEM		2 818 538,87	8 032 846,91
Podatek dochodowy	4.1	1 781 583,00	2 450 261,00
ZYSK NETTO		1 036 955,87	5 582 585,91
Inne całkowite dochody, które nie będą podlegały przeklasyfikowaniu do wyniku netto:			
Zyski/(straty) aktuarialne	6.11	-497 621,61	-429 094,12
Podatek dochodowy	4.1	94 548,00	81 528,00
INNE CAŁKOWITE DOCHODY RAZEM		-403 073,61	-347 566,12
CAŁKOWITE DOCHODY RAZEM		633 882,26	5 235 019,79
Podstawowy i rozwodniony zysk na akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)		0,22	1,20

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.12.2020	31.12.2019
AKTYWA			
AKTYWA TRWAŁE			
Rzeczowe aktywa trwale	6.1	23 027 536,74	26 634 081,84
Wartości niematerialne	6.2	163 118,15	366 482,60
Nieruchomości inwestycyjne	6.5	597 028,65	613 034,35
Prawo do użytkowania składników aktywów	6.3	57 698 755,29	53 572 222,14
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	6.6	398 354,25	4 114 409,07
RAZEM AKTYWA TRWAŁE		81 884 793,08	85 300 230,00
AKTYWA OBROTOWE			
Zapasy	6.7	2 932 198,49	2 799 762,32
Należności handlowe oraz pozostałe należności	6.8	87 784 432,61	86 085 586,11
Nadpłacony podatek dochodowy	6.8	745 720,00	879 010,00
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6.9	25 926 294,74	21 666 180,99
RAZEM AKTYWA OBROTOWE		117 388 645,84	111 430 539,42
RAZEM AKTYWA		199 273 438,92	196 730 769,42

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CD.)

	Nota	31.12.2020	31.12.2019
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	6.10.1	13 709 808,00	13 709 808,00
Nadwyżka wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną		163 212,00	163 212,00
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych		-168 541,00	-168 541,00
Zyski zatrzymane	6.10.3	75 248 057,78	74 614 175,52
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY		88 952 536,78	88 318 654,52
ZOBOWIĄZANIA			
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
Zobowiązania z tytułu leasingu	5.1	25 224 177,58	24 735 013,29
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	6.11	3 282 028,60	2 731 299,38
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	4.2	2 268 611,00	1 905 590,00
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	6.13	0,00	0,00
RAZEM ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		30 774 817,18	29 371 902,67
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
Zobowiązania z tytułu leasingu	5.1	20 241 903,26	16 661 915,76
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	4.2	1 936 366,53	1 006 478,34
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	6.11	5 295 352,92	4 093 040,45
Rezerwy	6.12	409 877,06	762 555,64
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	6.13	51 662 585,19	52 731 233,42
Pozostałe zobowiązania finansowe	6.13	0,00	3 784 988,62
RAZEM ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		79 546 084,96	79 040 212,23
RAZEM ZOBOWIĄZANIA		110 320 902,14	108 412 114,90
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA		199 273 438,92	196 730 769,42

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
STAN NA 1 STYCZNIA 2020	13 709 808,00	163 212,00	-168 541,00	74 614 175,52	88 318 654,52
Calkowite dochody razem:				633 882,26	633 882,26
- zysk/(strata) netto				1 036 955,87	1 036 955,87
- inne calkowite dochody				-403 073,61	-403 073,61
STAN NA 31 GRUDNIA 2020	13 709 808,00	163 212,00	-168 541,00	75 248 057,78	88 952 536,78
STAN NA 1 STYCZNIA 2019 (dane zatwierdzone)	13 709 808,00	163 212,00	-168 541,00	69 379 155,73	83 083 634,73
Calkowite dochody razem:				5 235 019,79	5 235 019,79
- zysk/(strata) netto				5 582 585,91	5 582 585,91
- inne calkowite dochody				-347 566,12	-347 566,12
STAN NA 31 GRUDNIA 2019	13 709 808,00	163 212,00	-168 541,00	74 614 175,52	88 318 654,52

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2020	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019
PRZEPIŃWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	7.1	27 491 817,69	40 112 781,40
Odsetki zapłacone		-80 103,56	0,00
Podatek dochodowy (zapłacony)/otrzymane zwroty		-1 767 974,81	-2 619 353,57
PRZEPIŃWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		25 643 739,32	37 493 427,83
PRZEPIŃWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		-5 047 033,99	-10 130 061,01
Nabycie wartości niematerialnych		-34 917,83	1 047 761,87
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		75 778,84	0,00
Odsetki otrzymane		53 124,28	0,00
PRZEPIŃWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		-4 953 048,70	-9 082 299,14
PRZEPIŃWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Płatności związane z leasingiem finansowym		-14 552 136,54	-13 024 961,55
Odsetki zapłacone z działalności finansowej		-2 005 366,24	-1 590 932,40
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		-23 329,00	-6 579 509,25
Pozostałe przepływy netto z działalności finansowej		-159 999,98	3 038 278,91
PRZEPIŃWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		-16 740 831,76	-18 157 124,29
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW			
		3 949 858,86	10 254 004,40
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		21 666 180,99	11 424 670,87
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		310 254,89	-12 494,28
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA KONIEC OKRESU		25 926 294,74	21 666 180,99

NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 NAZWA, SIEDZIBA, PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

Podstawowe informacje o Spółce

NAZWA	Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A.
SIEDZIBA	Tarnowskie Góry ul. Hutnicza 5-9
KRS	0000057345
REGON	272429761
NIP	626 000 56 41
PODSTAWOWY PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI	Specjalistyczne usługi górnicze: projektowanie i wykonywanie wyrobisk pionowych, poziomych i tuneli, budownictwo, działalność w zakresie architektury i inżynierii.

1.2 ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Zarząd Spółki na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza faktów i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności Spółki w dającej się przewidzieć przyszłości. Istotne zmiany w otoczeniu rynkowym, systemie gospodarczym i finansowym zarówno w Polsce, jak i na świecie, spowodowane sytuacją wynikającą z rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2, wpływają na operacyjną i finansową sytuację Spółki. Szczególne okoliczności sprawiają, że Spółka na bieżąco przeprowadza analizę sytuacji, stopnia ekspozycji Spółki na skutki pandemii oraz podejmuje czynności ograniczające ryzyko związane z zakłóceniem ciągłości działania. W nocy 9.5 został opisany szczegółowo wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na działalność Spółki.

2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI

2.1 PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze sprawozdanie finansowe Przedsiębiorstwa Budowy Szybów S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).

Niniejsze sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem udziałów w innych jednostkach wycenianych według wartości godziwej.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga przyjęcia pewnych założeń oraz dokonania szacunków i osądów, które wpływają na przyjęte zasady rachunkowości oraz wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Założenia i szacunki wynikają z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań odnośnie do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywać się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i osądy księgowe podlegają regularnej ocenie.

Istotne zasady rachunkowości oraz istotne wartości oparte na osądach i szacunkach zostały przedstawione jako element poszczególnych not objaśniających do sprawozdania finansowego. Przyjęte przez Spółkę zasady rachunkowości są spójne z zasadami stosowanymi w poprzednim roku obrotowym, za wyjątkiem przyjęcia nowych i zmienionych standardów opisanych w Nocie 2.3.

2.2 NOWE STANDARDY, INTERPRETACJE I ICH ZMIANY

a) Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2020

Poniżej wymienione zmiany obowiązujące od 2020 roku nie dotyczą działalności Spółki lub nie mają istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe:

- Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF,
- Zmiany dotyczące MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7 – reforma IBOR (faza pierwsza),
- Zmiany dotyczące MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” w zakresie definicji terminu „istotny”,
- Zmiany dotyczące MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” w zakresie definicji „przedsięwzięcie”,
- Zmiany do MSSF 16 „Leasing”- Ulgi w czynszach związane z COVID-19.

b) Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie wymienionych poniżej standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie. Spółka stosuje standardy, zmiany do istniejących standardów i interpretacje w zakresie mającym zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności od momentu ich wejścia w życie:

Standard	Data wejścia w życie *
Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”: odroczenie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe”	1 stycznia 2021
Zmiany dotyczące MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4, MSSF 16 – reforma IBOR (faza druga)	1 stycznia 2021

c) Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania.

Poniższe standardy i interpretacje nie dotyczą działalności Spółki lub nie będą mieć istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe.

Standard	Data wejścia w życie *
Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem	Zatwierdzenie zmiany jest odroczone przez UE
Zmiany do MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” dotyczące referencji do Założeń Konceptyjnych	1 stycznia 2022
Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”- przychody z produktów wyprodukowanych w okresie przed rozpoczęciem funkcjonowania rzeczowych aktywów trwałych	1 stycznia 2022
Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” dotyczące kosztów branych pod uwagę przez jednostkę w analizie, czy kontrakt jest umową rodzącą obciążenia	1 stycznia 2022
Roczne zmiany do MSSF 2018-2020 w zakresie MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”, MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 41 „Rolnictwo”, MSSF 16 „Leasing”	1 stycznia 2022
MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz zmiany do MSSF 17	1 stycznia 2023
Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Klasyfikacja zobowiązań jako krótko- lub długoterminowe	1 stycznia 2023

* Okresy roczne rozpoczynające się dnia lub po tej dacie, określone przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, które po zatwierdzeniu przez UE mogą ulec zmianie.

Spółka zamierza zastosować ww. zmiany, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności, od momentu ich wejścia w życie.

2.3 WPŁYW REGULACJI NA SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Od 1 stycznia 2020 roku Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych zgodnie z wymogami MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Celem zabezpieczenia przepływów pieniężnych jest odroczenie zysków lub strat na instrumencie zabezpieczającym na okres lub okresy, w których zabezpieczone oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wywierają wpływ na zyski lub straty. Stosowanie rachunkowości

zabezpieczeń przepływów pieniężnych pozwala na odnoszenie skutecznej części zabezpieczenia w pozostałe całkowite dochody, które w efekcie kumulowane są w kapitałach, co powoduje uwspółmiernienie wpływu na wynik finansowy wyceny instrumentów zabezpieczających i realizacji pozycji zabezpieczanej. Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń do powiązań zabezpieczających, które spełniają kryteria kwalifikacyjne zgodnie z wymogami MSSF 9 i co do których Spółka podjęła decyzję o wyznaczeniu powiązania zabezpieczającego. Powiązania zabezpieczające spełniają wszystkie następujące wymogi efektywności zabezpieczenia: między pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne, ryzyko kredytowe nie ma przeważającego wpływu na zmiany wartości wynikające ze wspomnianego powiązania ekonomicznego, wskaźnik zabezpieczenia powiązania zabezpieczającego jest taki sam jak wskaźnik wynikający z wielkości pozycji zabezpieczanej, którą Spółka faktycznie zabezpiecza oraz wielkości instrumentu zabezpieczającego, którą Spółka faktycznie stosuje do zabezpieczenia tejże wielkości pozycji zabezpieczanej. Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w innych całkowitych dochodach w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie, natomiast nieefektywna część zabezpieczenia odnoszona jest do wyniku finansowego bieżącego okresu. Część efektywna ujęta w innych całkowitych dochodach jest odnoszona na wynik finansowy w takich samych okresach, w jakich pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy. Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli: instrument zabezpieczający wygaśnie, zostanie sprzedany, rozwiązany lub zrealizowany, lub zmianie uległ cel zarządzania ryzykiem dla danego powiązania, albo jeśli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń oraz zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji.

3. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

PRZYCHODY

Spółka stosuje od 1 stycznia 2018 roku zasady MSSF 15 z uwzględnieniem modelu 5 kroków w odniesieniu do analizy dotyczącej ujmowania przychodów z umów z klientami.

Wymogi identyfikacji umowy z klientem

Umowa z klientem spełnia swoją definicję, gdy zostaną spełnione wszystkie następujące kryteria: strony umowy zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków; Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane; Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane; umowa ma treść ekonomiczną oraz jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta: dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które są odrębne lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter i następuje w okresie czasu.

Ustalenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Niektóre umowy z kontrahentami Spółki zawierają zapisy o korektach jakościowych stanowiących podstawę do wyliczenia ostatecznej ceny sprzedaży, czy pewnych formach premiowania klienta. Jeżeli jest wysoce prawdopodobne, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części skumulowanych przychodów w przyszłości, w takich przypadkach, zgodnie z MSSF 15, uwzględnia się kwoty wynagrodzenia zmiennego w cenie transakcyjnej. Ponowna ocena wynagrodzenia zmiennego powinna być dokonywana na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Alokacja ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Ujęcie przychodów w momencie spełniania zobowiązań do wykonania świadczenia

MSSF 15 identyfikuje dwa podstawowe sposoby uzyskiwania kontroli przez klienta i ujednocześnienie wypełniania zobowiązania przez sprzedającego:

- w miarę upływu czasu,
- w danym momencie.

Spółka najpierw bada warunki wskazujące na to, że kontrola jest uzyskiwana w miarę upływu czasu. Jeśli żaden z warunków nie jest spełniony, Spółka przyjmuje, że zobowiązanie jest spełniane w określonym momencie.

Wartość rozpoznanego przychodu odpowiada cenie transakcyjnej przypisanej do spełnionego zobowiązania.

Część umów z klientami zawieranych przez Spółkę jest konstruowanych w oparciu o fakt, iż ich przedmiot jest dostosowywany do indywidualnego zapotrzebowania zamawiającego, a także ma charakter nieodwołalny. W konsekwencji w ramach świadczenia tego typu usług górniczych Spółka przenosi kontrolę i tym samym spełnia zobowiązanie do spełnienia świadczenia w miarę upływu czasu otrzymując jednocześnie wynagrodzenie za świadczone usługi. A zatem zgodnie z MSSF 15 dla usług górniczych szybowych, Spółka kontynuuje ujmowanie przychodów ze sprzedaży usług w miarę upływu czasu mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia stosując metodę stopnia zaawansowania. Stopień zaawansowania realizacji umowy mierzony jest jako proporcja kosztów poniesionych do dnia bilansowego w stosunku do szacowanych kosztów łącznych.

Dla usług górniczych poziomych (węgiel i miedź) Spółka ujmuje przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować (z uwagi na fakt że ma prawo do otrzymania wynagrodzenia od klienta w kwocie, która odpowiada odpowiednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane przez Spółkę).

Dla usług projektowych, Spółka ujmuje przychody w danym momencie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyręconego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi (klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów). Przychody ujmowane są jako kwoty równe cenie transakcyjnej, która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.

KOSZTY

Koszty ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych. Przedsiębiorstwo Budowy Szymbów S.A. prowadzi pełną ewidencję kosztów, czyli ujmowanie kosztów zarówno w układzie rodzajowym, jak i w układzie według typów działalności. Spółka prezentuje podział kosztów ujętych w wyniku finansowym w układzie kalkulacyjnym.

Spółka skorzystała ze zwolnienia określonego w MSSF 8 par. 4 i nie prezentuje w jednostkowym sprawozdaniu finansowym informacji o segmentach.

3.1 PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI

	2020	2019
Sprzedaż usług górnicze szybowe	94 291 838,94	118 629 881,78
Sprzedaż usług górnicze poziome węgiel	62 722 102,79	33 221 477,86
Sprzedaż usług górnicze poziome miedź	78 397 752,14	82 508 601,34
Sprzedaż usług projektowe	3 864 920,00	619 040,00
Sprzedaż usług pozostałe	447 283,83	485 175,25
RAZEM PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI	239 723 897,70	235 464 176,23

Spółka prowadzi swoją działalność głównie na terenie Polski. Przychody z umów z klientami poza granicę Polski w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku wyniosły 17 069 540,64zł, co stanowi 7,12% całości przychodów z umów z klientami (w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku: 12 897 057,64 zł co stanowi 5,48%).

Spółka osiągnie w przyszłości do roku 2025 z już zakontraktowanych realizowanych kontraktów (pkt 120 MSSF 15 z zastrzeżeniem pkt 121 MSSF 15) przychód w wysokości 262 168 218,21 zł. Do określenia przychodów z umowy ujętych za dany okres przyjęto metodę według której przychody z tytułu umowy są zestawiane z kosztami umowy poniesionymi do określonego momentu zaawansowania realizacji umowy. Do określenia stanu zaawansowania realizowanych umów przyjęto metodę proporcji kosztów z tytułu poniesionych prac wykonanych do danego momentu w stosunku do szacunkowych łącznych kosztów umowy. Ustalane z klientami wynagrodzenie nie ma charakteru wynagrodzenia zmiennego.

Zgodnie z zapisami umownymi Spółka fakturuje na podstawie podpisanych dwustronnie protokołów odbioru prac wykonywanych etapowo zgodnie z przyjętym harmonogramem. Faktury stają się wymagalne w terminie określonym w umowach.

Jeżeli zapisy umowy wymagają przedłożenia gwarancji należytego wykonania kontraktu to Spółce takiej gwarancji udzielają towarzystwa ubezpieczeniowe lub banki w ramach posiadanych limitów.

INFORMACJE DOTYCZĄCE OBSZARÓW GEOGRAFICZNYCH

Przychody z umów z klientami – podział geograficzny według kraju kontrahenta, który dokonuje zakupu:

	2020	2019
Polska	222 654 357,06	222 567 118,59
Niemcy	14 499 151,54	10 445 415,85
Czechy	2 447 437,48	2 451 641,79
Pozostałe kraje(Francja)	122 951,62	0,00
RAZEM PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI	239 723 897,70	235 464 176,23

INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH KLIENTÓW

Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku największymi odbiorcami usług górniczych których udział w sumie przychodów z umów z klientami przekroczył 10% były niżej wymienione podmioty:

- KGHM Polska Miedź S.A,
- Jastrzębska Spółka Węglowa S.A,

Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku największymi odbiorcami usług górniczych których udział w sumie przychodów z umów z klientami przekroczył 10% były niżej wymienione podmioty:

- KGHM Polska Miedź S.A,
- Jastrzębska Spółka Węglowa S.A,
- TAURON Wydobycie S.A.

3.2 KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	2020	2019
Amortyzacja	20 210 020,29	16 067 964,03
Zużycie materiałów i energii, w tym:	28 283 089,71	32 564 592,03
- zużycie materiałów	27 753 397,26	32 142 968,27
- zużycie energii	529 692,45	421 623,76
Usługi obce	37 768 221,23	48 620 946,42
Świadczenia na rzecz pracowników	143 529 704,58	119 943 687,78
Podatki i opłaty	1 820 368,21	1 659 448,52
Pozostałe koszty rodzajowe	2 741 805,65	2 951 325,26
Wartość sprzedanych materiałów i towarów	1 818,77	0,00
RAZEM KOSZTY RODZAJOWE	234 355 028,44	221 807 964,04
Koszty sprzedaży	-2 563 842,79	-1 906 175,51
Koszty administracyjne	-10 791 357,37	-9 106 808,24
Wartość świadczeń i rzeczowych aktywów trwałych wytworzonych na potrzeby własne	-953 329,82	-1 102 720,32
Zmiana stanu produktów i rozliczeń międzyokresowych	1 593 137,34	4 401 284,77
KOSZT SPRZEDANYCH PRODUKTÓW, MATERIAŁÓW I TOWARÓW	221 639 635,80	214 093 544,74

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 roku Spółka poniosła koszty związane z działaniami prewencyjnymi poniesionymi na walkę z pandemią SARS-CoV-2 w kwocie: 313 445,07 zł.

3.3 POZOSTAŁE PRZYCHODY

	Nota	2020	2019
Rozwiązanie odpisu aktualizującego rzeczowe aktywa trwale i wartości niematerialne oraz tyt. aktualizacji wartości aktywów finansowych*	6.8	4 219,01	2 893,89
Sprzedaż usług socjalnych		284 155,04	390 972,14
Otrzymane odszkodowania, kary		931 498,21	90 517,70
Dotacje (odpisane w wysokości amortyzacji)		639,24	639,24
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązania	6.12	253 089,78	380 703,90
Pozostałe*		962 911,76	474 482,85
RAZEM POZOSTAŁE PRZYCHODY		2 436 513,04	1 340 209,72

* Od 2020 odsetki handlowe i pozostałe oraz odpisy Spółka prezentuje w pozostałych przychodach /kosztach a nie w części finansowej zgodnie z prezentacją GK JSW.

3.4 POZOSTAŁE KOSZTY

	Nota	2020	2019
Utworzenie odpisu aktualizującego rzeczowe aktywa trwale i wartości niematerialne oraz tyt. aktualizacji wartości aktywów finansowych*		128 838,87	0,00
Utworzone rezerwy na zobowiązania	6.13	0,00	63 446,65
Darowizny		0,00	4 600,00
Kary, koszty sądowe i odszkodowania		334 184,28	288 627,59
Koszty zaniechanych prac rozwojowych		0,00	343 894,19
Koszty utrzymania obiektów socjalnych		616 231,90	580 995,62
Renty wyrównawcze		97 669,10	115 467,37
Pozostałe*		197 900,00	249 585,10
RAZEM POZOSTAŁE KOSZTY		1 374 824,15	1 646 616,52

* Od 2020 odsetki handlowe i pozostałe oraz odpisy Spółka prezentuje w pozostałych przychodach /kosztach a nie w części finansowej zgodnie z prezentacją GK JSW.

3.5 POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO

	Nota	2020	2019
Zyski/(straty) z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych		-149 412,06	543 668,78
Różnice kursowe		623 681,39	-107 173,88
Pozostałe		0,00	3 827,72
RAZEM POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO		474 269,33	440 322,62

3.6 PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	2020	2019
Odsetki z tytułu rozliczeń Cash pooling	53 080,02	74 342,95
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności z tytułu odsetek	0,00	39 161,65
Przychody dotyczące poręczeń i gwarancji finansowych	0,00	63 326,24
Pozostałe odsetki	0,31	100 135,26
RAZEM PRZYCHODY FINANSOWE	53 080,33	276 966,10
Koszty odsetek:	1 159,49	0,53
– odsetki z tytułu rozliczeń Cash pooling	0,00	0,53
Koszty dyskonta zgodnie z MSSF 16	652 020,49	135 692,22
Rezerwa na koszty finansowe	0,00	10 000,00
Koszty dotyczące poręczeń i gwarancji finansowych	681 013,65	810 035,95
Odsetki od leasingu finansowego	2 005 366,24	1 765 409,84
Inne	160 001,55	14 544,21
RAZEM KOSZTY FINANSOWE	3 499 561,42	2 735 682,75
PRZYCHODY/(KOSZTY) FINANSOWE NETTO	-3 446 481,09	-2 458 716,65

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE OPODATKOWANIA

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY I ODROZCZONY

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujmuje się w wyniku finansowym, z wyłączeniem zakresu, w którym odnosi się on bezpośrednio do pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. W tym przypadku podatek również ujmowany jest odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych.

Zobowiązanie i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością księgową w sprawozdaniu finansowym – ujmowane jest w pełnej wysokości, metodą bilansową; ponadto aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są od nierozliczonych strat podatkowych. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień kończący okres sprawozdawczy stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tego tytułu.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie, jeżeli występuje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do dokonania kompensaty aktywów z tytułu bieżącego podatku dochodowego z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego.

4.1 PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy ujęty w zysku netto:

	2020	2019
Podatek bieżący:		
– bieżące obciążenie podatkowe	1 324 014,00	1 740 343,57
Podatek odroczony	457 569,00	709 917,43
RAZEM PODATEK DOCHODOWY UJĘTY W ZYSKU NETTO	1 781 583,00	2 450 261,00

Podatek dochodowy ujęty w innych całkowitych dochodach:

	2020	2019
Podatek odroczony:		
– zyski/(straty) aktuarialne	94 548,00	81 528,00
RAZEM PODATEK DOCHODOWY UJĘTY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	94 548,00	81 528,00

Uzgodnienie teoretycznego podatku wynikającego z zysku przed opodatkowaniem i ustawowej stawki podatkowej do obciążenia z tytułu podatku dochodowego wykazanego w zysku netto przedstawia się następująco:

	2020	2019
Zysk przed opodatkowaniem	2 818 538,87	8 032 846,91
Podatek wyliczony według stawki 19%	535 522,00	1 526 240,91
Efekt zastosowania stawek podatkowych stosowanych w innych krajach	819 256,09	526 482,46
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami wg przepisów podatkowych	-39 997,03	-14 822,34
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów wg przepisów podatkowych	466 801,94	412 359,97
OBCIĄŻENIE ZYSKU NETTO Z TYTUŁU PODATKU DOCHODOWEGO	1 781 583,00	2 450 261,00

Efektywna stopa podatkowa	Główne czynniki wpływające na efektywną stopę podatkową
2020	
63,2%	<ul style="list-style-type: none"> - wykazanie przychodów Oddziału w Niemczech (stawka 34,19%) i Oddziału Podatkowego w Czechach (stawka 20%); - odniesienie w przychody różnic kursowych z Oddziału w Niemczech i Oddziału Podatkowego w Czechach, które nie są przychodem podatkowym; - odniesienie w koszty odpisu na PFRON, poniesienie wydatków na koszty reprezentacji, przekazanie darowizn, kary umowne, koszty zaniechanych inwestycji, odniesienie w koszty różnic kursowych z Oddziału w Niemczech i Oddziału Podatkowego w Czechach które nie są kosztem podatkowym. <p>Powyższe różnice między zyskiem brutto, a podstawą opodatkowania stanowią tzw. trwałe różnice, które wpływają na wielkość efektywnej stopy podatkowej.</p>
2019	
30,5%	<ul style="list-style-type: none"> - wykazanie przychodów Oddziału w Niemczech (stawka 34,19%) i Oddziału Podatkowego w Czechach (stawka 20%); - odniesienie w przychody różnic kursowych z Oddziału w Niemczech i Oddziału Podatkowego w Czechach, które nie są przychodem podatkowym; - odniesienie w koszty odpisu na PFRON, poniesienie wydatków na koszty reprezentacji, przekazanie darowizn, kary umowne, koszty zaniechanych inwestycji, odniesienie w koszty różnic kursowych z Oddziału w Niemczech i Oddziału Podatkowego w Czechach które nie są kosztem podatkowym. <p>Powyższe różnice między zyskiem brutto, a podstawą opodatkowania stanowią tzw. trwałe różnice, które wpływają na wielkość efektywnej stopy podatkowej.</p>

4.2 ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości Spółka dokonała kompensaty aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Po dokonaniu kompensaty w sprawozdaniu finansowym wykazuje się następujące kwoty:

	31.12.2020	31.12.2019
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
– przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	1 309 102,00	1 353 051,00
– przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	3 570 654,00	2 605 999,00
RAZEM	4 879 756,00	3 959 050,00
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
– przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	2 431 640,00	3 815 321,00
– przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	4 716 727,00	2 049 319,00
RAZEM	7 148 367,00	5 864 640,00
REZERWA Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO (NETTO)	2 268 611,00	1 905 590,00

Zmiana stanu odroczonego podatku dochodowego przedstawia się następująco:

	2020	2019
STAN NA 1 STYCZNIA	1 905 590,00	3 199 594,49
STAN NA 1 STYCZNIA (przekształcone)	1 905 590,00	3 199 594,49
Uznanie/(obciążenie) zysku netto	457 569,00	709 917,43
Zwiększenie/(zmniejszenie) innych całkowitych dochodów	-94 548,00	-81 528,00
STAN NA 31 GRUDNIA	2 268 611,00	3 827 983,92
Reklasyfikacja rezerwy z tyt podatku dochodowego zagranica do zobowiązań z tyt bieżącego podatku dochodowego		-1 922 393,92
STAN NA 31 GRUDNIA	2 268 611,00	1 905 590,00

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego (przed uwzględnieniem ich kompensaty w ramach jednej jurysdykcji prawnej) przedstawiają się w sposób następujący (Polska):

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Rezerwy i odpisy	Niewypłacone wynagrodzenia i inne świadczenia	Strata podatkowa	Rozliczenia z tyt robót długoterminowych	Pozostałe	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2019	1 145 761,00	728 597,00	699 908,00	439 275,00	5 278 275,00	185 145,00	8 476 961,00
(Obciążenie)/uznanie zysku netto	69 335,00	312 521,00	135 849,00	-415 782,00	-4 698 958,00	-2 404,00	-4 599 439,00
Zwiększenie/(zmniejszenie) innych całkowitych dochodów	81 528,00						81 528,00
STAN NA 31 GRUDNIA 2019	1 296 624,00	1 041 118,00	835 757,00	23 493,00	579 317,00	182 741,00	3 959 050,00
(Obciążenie)/uznanie zysku netto	1 002 530,00	-610 528,00	202 264,00	676 917,00	-446 878,00	1 853,00	826 158,00
Zwiększenie/(zmniejszenie) innych całkowitych dochodów	94 548,00						94 548,00
STAN NA 31 GRUDNIA 2020	2 393 702,00	430 590,00	1 038 021,00	700 410,00	132 439,00	184 594,00	4 879 756,00

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Różnice amortyzacji	Leasing	Rozliczenia z tyt robót długoterminowych	Pozostałe	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2019	282 361,00	1 156 619,00	8 466 760,00	64 690,00	9 970 430,00
Obciążenie/(uznanie) zysku netto	407 935,00	536 632,00	-4 985 667,00	-64 690,00	-4 105 790,00
STAN NA 31 GRUDNIA 2019	690 296,00	1 693 251,00	3 481 093,00	0,00	5 864 640,00
Obciążenie/(uznanie) zysku netto	121 844,00	-73 751,00	1 206 065,00	29 569,00	1 283 727,00
STAN NA 31 GRUDNIA 2020	812 140,00	1 619 500,00	4 687 158,00	29 569,00	7 148 367,00

Realizowalność aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A. wycenia aktywa z tytułu podatku odroczonego przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień kończący okres sprawozdawczy. Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku dochodowego od straty podatkowej, bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Okresy, w których zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych najpóźniej mogą zostać rozliczone aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej to:

Dla straty podatkowej za rok 2017 – rok 2022

Dla straty podatkowej za rok 2020 – rok 2025

5. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE ZADŁUŻENIA

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>Zobowiązania z tytułu zadłużenia obejmują: kredyty bankowe oraz zobowiązania z tytułu leasingu.</p> <p>Kredyty ujmują się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu kredyty są wykazywane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.</p> <p>Spółka ujmuje zobowiązanie z tytułu leasingu w dacie rozpoczęcia leasingu.</p> <p>Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się w momencie początkowego ujęcia w wartościach bieżących. Zobowiązania te obejmują wartość bieżącą netto następujących płatności leasingowych: – stałe opłaty leasingowe pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe, – zmienne opłaty leasingowe uzależnione od indeksów i stawek, – kwoty których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej przedmiotu leasingu, – cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można w wystarczającą pewnością założyć, że zostanie ona zrealizowana, – płatności kar umownych za wypowiedzenie leasingu jeżeli okres leasingu odzwierciedla wykorzystanie przez leasingobiorcę opcji wypowiedzenia umowy.</p> <p>Po dacie rozpoczęcia leasingu Spółka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu, zmniejszenia wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz zaktualizowania wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany okresu leasingu, zmiany w zakresie opcji zakupu, zmiany kwot oczekiwanych zgodnie z gwarancją wartości końcowej, zmiany przyszłych płatności wynikających ze zmian indeksu/stawki lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.</p> <p>Spółka w celu aktualizacji wyceny zobowiązań z tytułu leasingu, uwzględniając zmiany w opłatach leasingowych, uznaje kwotę aktualizacji wyceny zobowiązań jako korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Aktualizacja wyceny zobowiązań z tytułu leasingu odbywa się poprzez dyskontowanie zaktualizowanych opłat leasingowych z zastosowaniem zaktualizowanej stopy dyskontowej jeżeli zaistnieje zmiana w odniesieniu do okresu leasingu oraz zaistnieje zmiana dotycząca oceny opcji kupna bazowego składnika aktywów. W przypadku zaistnienia zmian w kwocie, której zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej oraz zaistnienia zmian w przyszłych opłatach leasingowych wynikających ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat, Spółka dokonuje aktualizacji wyceny zobowiązań z tytułu leasingu poprzez dyskontowanie zaktualizowanych opłat leasingowych z zastosowaniem dotychczasowej stopy dyskonta.</p> <p>Płatności leasingowe dyskontuje się przy użyciu stopy procentowej leasingu, jeśli można ją z łatwością ustalić. W przeciwnym razie Spółka stosuje krańcową stopę procentową długu leasingobiorcy. W celu jej obliczenia na potrzeby MSSF 16 Spółka przyjęła, że stopa dyskonta powinna odzwierciedlać koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup aktywa o wartości zbliżonej do wartości przedmiotu podlegającego leasingowi. W celu oszacowania wysokości stopy dyskonta Spółka wzięła pod uwagę następujące parametry umowy: rodzaj, długość trwania, walutę oraz potencjalną marżę, jaką musiałaby zapłacić na rzecz instytucji finansowych w celu uzyskania finansowania. Spółka korzysta z prawa zwolnienia ze stosowania wymogów wynikających z MSSF 16, które zostały szczegółowo opisane w Nocie 6.3</p>

5.1 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU

Zobowiązania z tytułu leasingu ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

Nota	31.12.2020	31.12.2019 (dane zatwierdzone)
Zobowiązania z tytułu leasingu	45 466 080,84	41 396 929,05
RAZEM	45 466 080,84	41 396 929,05
w tym:		
długoterminowe	25 224 177,58	24 735 013,29
krótkoterminowe	20 241 903,26	16 661 915,76

Spółka jako leasingobiorca posiadała na dzień 31 grudnia 2020 roku umowy leasingowe o charakterze finansowym. Główne pozycje leasingu finansowego stanowią zobowiązania z tytułu leasingu maszyn i urządzeń technicznych.

Konieczność odnawiania i uzupełniania parku maszynowego potrzebnego do prowadzonych robót przez PBSz S.A. determinowała w okresie 12 miesięcy 2020 roku kierunki nakładów inwestycyjnych. Źródłem finansowania tych nakładów były środki własne oraz środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych tj. leasingu. W związku z powyższym Spółka zawarła w okresie 12 miesięcy 2020 roku nowe umowy leasingu.

Wysokość opłat leasingu krótkoterminowego, ujęta w kosztach w jednostkowym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów oraz koszt leasingu dla umów niskocennych wyniosły w tym samym okresie 2 016 027,32 zł.

5.2 UZGODNIENIE ZADŁUŻENIA

Zmianę stanu zadłużenia na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższa tabela:

	Kredyty i pożyczki	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	RAZEM
STAN NA 1 STYCZNIA 2020 dane zatwierdzone)	0,00	41 396 929,05	41 396 929,05
Wpływy z tytułu zaciągnięcia zadłużenia:		19 309 878,42	19 309 878,42
- zaciągnięcie zobowiązań		19 309 878,42	19 309 878,42
Naliczone odsetki i prowizje	159 999,98	2 657 386,73	2 817 386,71
Płatności z tytułu zadłużenia:	159 999,98	16 557 502,78	16 717 502,76
- spłata zobowiązań (kapitału)		14 552 136,54	14 552 136,54
- odsetki i prowizje zapłacone	159 999,98	2 005 366,24	2 165 366,22
Zmniejszenie z tytułu zmiany warunków umowy		774 930,09	774 930,09
Inne zmniejszenia		565 680,49	565 680,49
STAN NA 31 GRUDNIA 2020	0,00	45 466 080,84	45 466 080,84

Spółka podpisała w 2020r. umowy na kredyt w rachunku bieżącym. W trakcie roku kredyt ten nie był jednak wykorzystywany, a jedynie z tego tytułu Spółka poniosła opłaty za jego obsługę.

Zmianę stanu zadłużenia na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

		Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	RAZEM
STAN NA 1 STYCZNIA 2019 dane zatwierdzone)		23 168 471,39	23 168 471,39
Wpływ wdrożenia MSSF 16 na 01.01.2019		8 855 781,88	8 855 781,88
STAN NA 1 STYCZNIA 2019 (dane przekształcone)		32 024 253,27	32 024 253,27
Wpływy z tytułu zaciągnięcia zadłużenia:		22 261 945,11	22 261 945,11
- zaciągnięcie zobowiązań		22 261 945,11	22 261 945,11
Naliczone odsetki i prowizje		1 901 102,06	1 901 102,06
Płatności z tytułu zadłużenia:		14 790 371,39	14 790 371,39
- spłata zobowiązań (kapitału)		13 024 961,55	13 024 961,55
- odsetki zapłacone		1 765 409,84	1 765 409,84
STAN NA 31 GRUDNIA 2019		41 396 929,05	41 396 929,05

5.3 ANALIZA WYMAGALNOŚCI ZOBOWIĄZAŃ LEASINGOWYCH

Analiza terminów wymagalności zobowiązań leasingowych

	2020			2019		
	Do 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Do 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania leasingowe	20 241 903,26	24 624 313,98	599 863,60	16 661 915,76	23 565 299,91	1 169 713,38

6. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

6.1 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE</p> <p>Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w wartości początkowej pomniejszonej o skumulowane umorzenie oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.</p> <p>Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości księgowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik rzeczowych aktywów trwałych (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do wyniku finansowego w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.</p> <p>Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach zgodnie ze standardem MSSF 16.</p> <p>Środki trwałe umarzane są wg metody liniowej w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Wartość końcowa oraz okresy użytkowania poddawane są corocznemu przeglądowi i aktualizowane stosowaną w następnych okresach bilansową stawką amortyzacyjną.</p> <p>Stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych są następujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budynki i budowle 2,5%-4,5% - Urządzenia techniczne i maszyny 10%-38,72%, - Środki transportu 20%-33,06%, - Inne rzeczowe aktywa trwałe 14%-40% - Grunty nie podlegają amortyzacji. <p>Środki trwałe o niskiej wartości początkowej amortyzowane są jednorazowo w momencie przyjęcia do użytkowania.</p> <p>Zyski i straty z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością księgową i ujmuje w wyniku finansowym jako pozostałe zyski/straty netto.</p> <p>Rzeczowe aktywa trwałe będące w toku budowy lub montażu są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości i nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy.</p>
<p>ISTOTNE SZACUNKI</p> <p>Spółka określa szacowane okresy użytkowania, a poprzez to stawki amortyzacji dla poszczególnych rzeczowych aktywów trwałych. Szacunek ten opiera się na oczekiwanym okresie ekonomicznej użyteczności tych aktywów. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacyjnych oraz wartość końcowa rzeczowych aktywów trwałych podlegają corocznej weryfikacji co najmniej na koniec każdego roku obrotowego, w celu dokonania odpowiednich korekt odpisów amortyzacyjnych począwszy od następnego roku obrotowego</p>

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Nota	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2020							
Wartość (brutto) na początek okresu		0,00	18 340 411,63	136 723 812,01	7 640 498,54	42 309,06	162 747 031,24
Umorzenie na początek okresu *		0,00	3 509 733,63	125 460 262,37	7 142 953,40	0,00	136 112 949,40
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO NA POCZĄTEK OKRESU		0,00	14 830 678,00	11 263 549,64	497 545,14	42 309,06	26 634 081,84
(dane zatwierdzone)							
Zwiększenia						2 731 643,42	2 731 643,42
Reklasyfikacja praw do użytkowania w związku z wykupem środka trwałego brutto				0,00			0,00
umorzanie				3 750 000,00			3 750 000,00
Przesunięcia z rzeczowych aktywów trwałych w budowie			768 406,90	1 587 474,59	418 070,99	-2 773 952,48	0,00
Zmniejszenia w tym			149 053,76	76 137,14	0,00		225 190,90
brutto			171 958,46	11 005 427,41	284 142,08		11 461 527,95
umorzanie			22 904,70	10 929 290,27	284 142,08		11 236 337,05
Amortyzacja			586 299,19	5 086 535,35	440 163,08		6 112 997,62
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		0,00	14 863 731,95	7 688 351,74	475 453,05	0,00	23 027 536,74
STAN NA 31 GRUDNIA 2020							
Wartość brutto		0,00	18 936 860,07	131 055 859,19	7 774 427,45	0,00	157 767 146,71
Umorzenie *		0,00	4 073 128,12	123 367 507,45	7 298 974,40	0,00	134 739 609,97
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		0,00	14 863 731,95	7 688 351,74	475 453,05	0,00	23 027 536,74

* Pozycja obejmuje umorzenie oraz odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

	Nota	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2019							
Wartość (brutto) na początek okresu		1 475 867,48	18 340 411,63	174 985 595,06	7 966 839,64	9 721 618,72	212 490 332,53
Umorzenie na początek okresu *		36 323,21	2 929 855,71	142 539 477,81	7 136 062,92		152 641 719,65
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO NA POCZĄTEK OKRESU		1 439 544,27	15 410 555,92	32 446 117,25	830 776,72	9 721 618,72	59 848 612,88
(dane zatwierdzone)							

Wdrożenie MSSF 16 na 01.01.2019	1 439 544,27	23 846 916,58	256 043,87	7 600 000,00	33 142 504,72	
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	0,00	15 410 555,92	8 599 200,67	574 732,85	2 121 618,72	26 706 108,16
(dane przekształcone)						
Zwiększenia				7 978 798,69	7 978 798,69	
Reklasyfikacja praw do użytkowania w związku z wykupem środka trwałego brutto		0,00	0,00		0,00	
umorzenie		15 528 526,24	196 341,47		15 724 867,71	
Przesunięcia z rzeczowych aktywów trwałych w budowie		15 528 526,24	196 341,47		15 724 867,71	
Zmniejszenia w tym		9 679 082,72	379 025,63	-10 058 108,35	0,00	
brutto		3 002 661,87	431,22		3 003 093,09	
umorzenie		22 714 341,11	428 464,29		23 142 805,40	
Amortyzacja		19 711 679,24	428 033,07		20 139 712,31	
		579 877,92	4 012 071,88	455 782,12	5 047 731,92	
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	0,00	14 830 678,00	11 263 549,64	497 545,14	42 309,06	26 634 081,84
STAN NA 31 GRUDNIA 2019						
Wartość brutto	0,00	18 340 411,63	136 723 812,01	7 640 498,54	42 309,06	162 747 031,24
Umorzenie *	0,00	3 509 733,63	125 460 262,37	7 142 953,40	0,00	136 112 949,40
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	0,00	14 830 678,00	11 263 549,64	497 545,14	42 309,06	26 634 081,84

* Pozycja obejmuje umorzenie oraz odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

AMORTYZACJA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Poniżej przedstawiono pozycje, w których ujęto amortyzację rzeczowych aktywów trwałych:

	2020	2019
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	5 859 223,89	4 789 016,34
Koszty sprzedaży	990,15	4 350,90
Koszty administracyjne	188 038,50	218 933,45
Pozostałe koszty	64 745,08	35 431,23
RAZEM AMORTYZACJA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	6 112 997,62	5 047 731,92

6.2 WARTOŚCI NIEMATERIALNE

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
Składnik wartości niematerialnych wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Odpisywanie wartości składnika wartości niematerialnych powinno zostać równomiernie rozłożone na przestrzeni jak najbardziej prawidłowo oszacowanego okresu jego użytkowania. Amortyzację należy rozpocząć w momencie, gdy składnik aktywów jest gotowy do użycia. Stosowana metoda odzwierciedla sposób konsumowania korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.
Wartości niematerialne, za wyjątkiem wartości firmy, amortyzowane są metodą liniową, według następujących zasad:
licencje na użytkowanie programów komputerowych 10-30%
programy komputerowe 20%
pozostałe wartości niematerialne – zgodnie z okresem trwania umowy lub szacowanego okresu użytkowania.

Wartości niematerialne o niskiej jednostkowej cenie nabycia są odpisywane jednorazowo w koszty. Pozostałe wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową na przestrzeni jak najbardziej prawidłowo oszacowanego okresu jego użytkowania.

ISTOTNE SZACUNKI

Spółka określa szacowane okresy użytkowania, a poprzez to stawki amortyzacji dla poszczególnych wartości niematerialnych. Szacunek ten opiera się na oczekiwanym okresie ekonomicznej użyteczności tych aktywów. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacyjnych oraz wartość końcowa wartości niematerialnych podlegają corocznej weryfikacji na koniec każdego roku obrotowego, w celu dokonania odpowiednich korekt odpisów amortyzacyjnych począwszy od następnego roku obrotowego.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte koncesje, patenty i licencje	Pozostałe wartości niematerialne	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2020				
Wartość (brutto) na początek okresu	2 334 933,01	1 907 500,66	952 880,45	5 195 314,12
Umorzenie na początek okresu *	2 126 303,60	1 749 647,47	952 880,45	4 828 831,52
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO NA POCZĄTEK OKRESU (dane zatwierdzone)	208 629,41	157 853,19	0,00	366 482,60
Zwiększenia		34 917,83		34 917,83
Zmniejszenia w tym:		0,00		0,00
brutto		71 698,03		71 698,03
umorzenie		71 698,03		71 698,03
Amortyzacja	122 486,82	115 795,46		238 282,28
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	86 142,59	76 975,56	0,00	163 118,15
STAN NA 31 GRUDNIA 2020				
Wartość brutto	2 334 933,01	1 870 720,46	952 880,45	5 158 533,92
Umorzenie *	2 248 790,42	1 793 744,90	952 880,45	4 995 415,77
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	86 142,59	76 975,56	0,00	163 118,15

* Pozycja obejmuje umorzenie oraz odpisy aktualizujące wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte koncesje, patenty i licencje	Pozostałe wartości niematerialne	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2019				
Wartość (brutto) na początek okresu	2 334 933,01	1 964 858,85	1 706 570,64	6 006 362,50
Umorzenie na początek okresu *	1 967 370,65	1 678 273,65	952 880,45	4 598 524,75
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO NA POCZĄTEK OKRESU (dane zatwierdzone)	367 562,36	286 585,20	753 690,19	1 407 837,75
Zwiększenia		28 551,86		28 551,86
Zmniejszenia w tym:		0,00	753 690,19	753 690,19
brutto		85 910,05	753 690,19	839 600,24
umorzenie		85 910,05		85 910,05
Amortyzacja	158 932,95	157 283,87		316 216,82
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	208 629,41	157 853,19	0,00	366 482,60
STAN NA 31 GRUDNIA 2019				
Wartość brutto	2 334 933,01	1 907 500,66	952 880,45	5 195 314,12
Umorzenie *	2 126 303,60	1 749 647,47	952 880,45	4 828 831,52
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	208 629,41	157 853,19	0,00	366 482,60

AMORTYZACJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH

Poniżej przedstawiono pozycje, w których ujęto amortyzację wartości niematerialnych:

	2020	2019
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	127 808,44	194 916,82
Koszty administracyjne	110 473,84	121 300,00
RAZEM AMORTYZACJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	238 282,28	316 216,82

6.3 PRAWO DO UŻYTKOWANIA SKŁADNIKA AKTYWÓW

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>PRAWO DO UŻYTKOWANIA SKŁADNIKA AKTYWÓW Spółka ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dacie rozpoczęcia leasingu. Spółka użytkuje w ramach leasingu głównie maszyny górnicze, środki transportu, nieruchomości i prawo wieczystego użytkowania gruntów.</p> <p>Na dzień początkowego ujęcia prawo do użytkowania składnika aktywów wycenia się według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, – wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, – wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę w związku z zawarciem umowy leasingu, – szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z obowiązkiem demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów lub przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu, chyba że te koszty są ponoszone w celu wytworzenia zapasów. <p>Po dacie rozpoczęcia leasingu Spółka wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne straty z tytułu utraty wartości oraz skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, poza odwołaniem dyskonta.</p> <p>Prawo do użytkowania składnika aktywów amortyzuje się liniowo przez okres użytkowania aktywów nie dłuższy niż okres leasingu wynikający z zawartych umów. Stawki amortyzacyjne są uzależnione od okresu trwania umowy. Jeżeli Spółka ma wystarczającą pewność, że skorzysta z opcji kupna, składnik aktywów z tytułu uprawnienia do użytkowania amortyzuje się przez okres użytkowania danego składnika aktywów.</p> <p>Spółka korzysta z prawa zwolnienia ze stosowania wymogów wynikających z MSSF 16 w przypadku ujmowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – leasingu krótkoterminowego – leasing, który w dacie rozpoczęcia ma okres leasingu nie dłuższy niż 12 miesięcy. Uproszczenia tego nie zastosowano do krótkoterminowych umów leasingu środków produkcji, wykorzystywała w podziemnych zakładach górniczych. Leasing, w którym wprowadzono opcję kupna nie jest leasingiem krótkoterminowym. – leasingu dotyczącego aktywów o niskiej wartości – czyli takich, których jednostkowa wartość początkowa nowego składnika przedmiotu leasingu nie przekracza 5 tys. USD, z wyłączeniem prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz umów leasingu, w których wprowadzono opcję kupna. <p>Płatności związane z leasingiem krótkoterminowym i leasingiem aktywów o niskiej wartości ujmowane są liniowo w kosztach bieżącego okresu. W przypadku leasingu, gdzie Spółka jest leasingobiorcą, dla umów zawierających zarówno elementy leasingowe jak i elementy nie leasingowe, w przypadku braku możliwości ich wyodrębnienia, Spółka stosuje uproszczenie i ujmuje każdy element leasingowy i nieleasingowy jako pojedynczy element leasingowy.</p>
ISTOTNE SZACUNKI
<p>Wdrożenie MSSF 16 wymaga dokonania pewnych szacunków i wyliczeń, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Obejmują one:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustalenie okresu obowiązywania umów (w tym dla umów z nieokreślonym terminem lub z możliwością przedłużenia), – ustalenie stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych, – ustalenie stawki amortyzacyjnej <p>Spółka zakłada w 2021 roku wykup nieruchomości w Tarnowskich Górach.</p>

Nota	Grunty	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Inne rzeczowe aktywa trwałe	RAZEM
STAN NA 01 STYCZNIA 2020						
Wartość brutto	0,00	3 422 612,93	8 596 122,36	53 727 412,85	1 637 959,36	67 384 107,50
Umorzenie ***	0,00	1 505 223,83	1 158 976,83	10 945 275,24	202 409,46	13 811 885,36
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	0,00	1 917 389,10	7 437 145,53	42 782 137,61	1 435 549,90	53 572 222,14
Zwiększenia			85 291,90	18 219 456,00	225 902,43	18 530 650,33
brutto			85 291,90	18 219 456,00	225 902,43	18 530 650,33
Reklasyfikacja praw do użytkowania w związku z wykupem środka trwałego						
brutto				3 750 000,00		3 750 000,00
umorzenie				3 750 000,00		3 750 000,00
Zmniejszenia			0,00			0,00
brutto			566 047,78			566 047,78
umorzenie			566 047,78			566 047,78
Korekta umorzenia (dyskonto)			561 382,49			561 382,49
Amortyzacja		27 382,45	1 070 238,12	12 392 610,66	352 503,46	13 842 734,69
Odpis aktualizujący - utworzenie						
Odpis aktualizujący - odwrócenie						
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		1 890 006,65	5 890 816,82	48 608 982,95	1 308 948,87	57 698 755,29
STAN NA 31 GRUDNIA 2020						
Wartość brutto		3 422 612,93	8 115 366,48	68 196 868,85	1 863 861,79	81 598 710,05
Umorzenie ***		1 532 606,28	2 224 549,66	19 587 885,90	554 912,92	23 899 954,76
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		1 890 006,65	5 890 816,82	48 608 982,95	1 308 948,87	57 698 755,29
STAN NA 31 GRUDNIA 2018						
Wartość brutto	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
Umorzenie ***	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Reklasyfikacja na 01-01-2019 ze środków trwałych		1 439 544,27	0,00	31 446 916,58	256 043,87	33 142 504,72
Wpływ MSSF 16 na 01-01-2019		505 227,39	8 350 554,49			8 855 781,88
Wartość brutto	0,00	3 422 612,93	8 596 122,36	48 355 050,90	473 243,91	60 847 030,10

Umorzenie ***	0,00	1 477 841,27	245 567,87	16 908 134,32	217 200,04	18 848 743,50
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	0,00	1 944 771,66	8 350 554,49	31 446 916,58	256 043,87	41 998 286,60
Zwiększenia				20 900 888,19	1 361 056,92	22 261 945,11
Reklasyfikacja praw do użytkowania w związku z wykupem środka trwałego				0,00	0,00	0,00
brutto				15 528 526,24	196 341,47	15 724 867,71
umorzenie				15 528 526,24	196 341,47	15 724 867,71
Zmniejszenia						0,00
Amortyzacja		27 382,56	913 408,96	9 565 667,16	181 550,89	10 688 009,57
Odpis aktualizujący - utworzenie						0,00
Odpis aktualizujący - odwrócenie						0,00
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	0,00	1 917 389,10	7 437 145,53	42 782 137,61	1 435 549,90	53 572 222,14
STAN NA 31 GRUDNIA 2019						
Wartość brutto	0,00	3 422 612,93	8 596 122,36	53 727 412,85	1 637 959,36	67 384 107,50
Umorzenie ***	0,00	1 505 223,83	1 158 976,83	10 945 275,24	202 409,46	13 811 885,36
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	0,00	1 917 389,10	7 437 145,53	42 782 137,61	1 435 549,90	53 572 222,14

AMORTYZACJA PRAWA DO UŻYTKOWANIA AKTYWÓW

Poniżej przedstawiono pozycje, w których ujęto amortyzację prawa do użytkowania aktywów:

	2020	2019
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	13 240 334,86	10 106 324,44
Koszty sprzedaży	11 991,86	11 991,84
Koszty administracyjne	590 407,97	569 693,29
RAZEM AMORTYZACJA PRAWA DO UŻYTKOWANIA AKTYWÓW	13 842 734,69	10 688 009,57

POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE PRAWA DO UŻYTKOWANIA SKŁADNIKA AKTYWÓW

Wysokość opłat leasingu krótkoterminowego, ujęta w kosztach w jednostkowym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku wynosi 1 809 663,47 zł, natomiast koszt leasingu dla umów niskocennych wynosi 206 363,85 zł.

Wysokość opłat leasingu krótkoterminowego, ujęta w kosztach w jednostkowym sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku wynosi 336 985,82 zł, natomiast koszt leasingu dla umów niskocennych wynosi 75 992,79 zł.

6.4 UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

ISTOTNE SZACUNKI
Utrata wartości aktywów niefinansowych
<i>Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakiegś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości księgowej. W przypadku, gdy wartość księgowa danego składnika rzeczowych aktywów trwałych przewyższa jego oszacowaną</i>

wartość odzyskiwalną, jego wartość księgową podlega odpisowi z tytułu utraty wartości do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalną stanowi wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej aktywów pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębne przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Testy na utratę wartości rzeczowych składników aktywów trwałych wykonywane są z przyjęciem zasady, iż najmniejszą grupę aktywów stanowi kopalnia lub inna spółka zależna.

Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykaże, że wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów jest niższa od wartości księgowej, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy między wartością odzyskiwalną a wartością księgową składnika aktywów. Po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, koryguje się odpisy amortyzacyjne dotyczące danego składnika aktywów. Niefinansowe aktywa, w odniesieniu do których uprzednio stwierdzono utratę wartości, oceniane są na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy pod kątem występowania przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia dokonanej odpisu.

Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmowane jest w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów w pozycji „pozostałe koszty/przychody

ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI

Z uwagi na zmienne otoczenie makroekonomiczne Spółka okresowo weryfikuje przesłanki mogące świadczyć o utracie wartości odzyskiwalnej majątku. W bieżącym okresie sprawozdawczym Spółka dokonała analizy przesłanek w celu weryfikacji, czy mogła nastąpić utrata wartości aktywów. Po przeprowadzonej analizie spółka stwierdziła że nie wystąpiły przesłanki utraty wartości, a w okresie objętym sprawozdaniem nie tworzone ani nie rozwiązywano odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

6.5 NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Nieruchomości inwestycyjne – utrzymywane w celu osiągnięcia dochodów z dzierżawy lub/i przyrostu ich wartości – wyceniane są na dzień bilansowy według ceny nabycia pomniejszonej o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne. Okres i metoda amortyzacji nieruchomości inwestycyjnych o istotnej wartości początkowej weryfikowane są co najmniej na koniec każdego roku obrotowego pod względem przewidywanej ekonomicznej użyteczności. Nieruchomości inwestycyjne umarzane są według metody liniowej począwszy od miesiąca następnego po miesiącu przyjęcia do eksploatacji w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Stawki amortyzacji stosowane dla nieruchomości inwestycyjnych są następujące:

- budynki i budowle – 2,5% - 4,5%,

- prawo wieczystego użytkowania gruntu, zakupione na własność – w okresie umownym w jakim można te prawa wykorzystywać.

Grunty własne nie podlegają umorzeniu.

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	2020	2019
Wartość początkowa (brutto)	2 497 117,95	2 497 117,95
Umorzenie*	1 884 083,60	1 868 077,88
Wartość księgową netto	613 034,35	629 040,07
Amortyzacja	16 005,70	16 005,72
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO NA KONIEC OKRESU	597 028,65	613 034,35
Wartość brutto	2 497 117,95	2 497 117,95
Umorzenie *	1 900 089,30	1 884 083,60
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	597 028,65	613 034,35

* Pozycja obejmuje umorzenie oraz odpis aktualizujący nieruchomości inwestycyjne

Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi:

Nota	2020	2019
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	81 960,40	79 269,79
Bezpośrednie koszty operacyjne generujące w danym okresie przychody z czynszów	23 166,98	34 655,61

6.6 POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W sprawozdaniu finansowym w pozostałych długoterminowych aktywach finansowych prezentowane są udziały i akcje wyceniane w wartościach godziwych oraz kaucje zabezpieczające umowy gwarancyjne i pozostałe należności niefinansowe wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty.

POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

Nota	31.12.2020	31.12.2019
Kaucje zabezpieczające umowy gwarancyjne	304 442,06	3 869 540,10
<i>wartość brutto</i>	304 442,06	3 869 540,10
Udziały i akcje w jednostkach pozostałych	65 914,55	65 914,55
Pozostałe należności niefinansowe	27 997,64	178 954,42
RAZEM	398 354,25	4 114 409,07

Wszystkie długoterminowe aktywa finansowe wyrażone są w złotych polskich. Wartość godziwa długoterminowych aktywów finansowych nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

6.7 ZAPASY

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też w wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z nich jest niższa..

Spółka dokonuje rozchodu zapasów według następujących metod:

- materiały według metody średniej ważonej,

- materiały zakupione dla konkretnego zlecenia oraz towary w drodze szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen tych składników, niezależnie od daty ich zakupu lub wytworzenia.

ISTOTNE SZACUNKI

Na dzień bilansowy dokonuje się odpisów aktualizujących wartość zapasów jeżeli wystąpią przyczyny uzasadniające ich dokonanie. Odpisy zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych. Na dzień bilansowy zapasy wykazuje się w cenie nabycia pomniejszonej o utworzone odpisy aktualizujące

ZAPASY

	31.12.2020	31.12.2019
Zapasy brutto		
Materiały	1 619 571,55	1 765 027,85
Wyroby gotowe	1 906 253,18	1 703 441,09
Towary	56,55	0,00
RAZEM	3 525 881,28	3 468 468,94

ODPISY AKTUALIZUJĄCE ZAPASY

Odpisy aktualizujące wartość zapasów przedstawia poniższa tabela:

	2020	2019
STAN NA 1 STYCZNIA	668 706,62	663 999,74
Utworzenie odpisu		4 706,88
Rozwiązanie odpisu	75 023,83	
STAN NA 31 GRUDNIA	593 682,79	668 706,62

Rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości zapasów zostało ujęte jako przychody bieżącego okresu sprawozdawczego.

6.8 NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Należności początkowo ujmuje się w wartości godziwej, przy czym wartością godziwą należności handlowych na moment początkowego rozpoznania jest wartość nominalna wynikająca z wystawionych faktur sprzedaży. Po początkowym ujęciu należności handlowe oraz pozostałe należności o charakterze finansowym wycenia się według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (wszystkie należności handlowe spełniają test SPPI oraz są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów), z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Należności handlowe z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania), nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Pozostałe należności nie stanowiące aktywów finansowych na dzień kończący okres sprawozdawczy wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

ISTOTNE SZACUNKI

Odpis aktualizujący wartość należności

Począwszy od 1 stycznia 2018 roku Spółka, na dzień kończący okres sprawozdawczy, dokonuje oszacowania oczekiwanej straty kredytowej z tytułu składników aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Model utraty wartości bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych.

W odniesieniu do należności handlowych, które nie zawierają istotnego elementu finansowania, zastosowano uproszczone podejście i wycenę odpisu na bazie oczekiwanych strat kredytowych za cały okres życia instrumentu. Spółka zaklasyfikowała należności handlowe do Stopnia 2 klasyfikacji aktywów finansowych pod kątem ich utraty wartości przewidzianej przez MSSF 9, za wyjątkiem należności, dla których stwierdzono utratę wartości – te należności zaliczono do Stopnia 3 ww. klasyfikacji. Oczekiwana strata kredytowa jest szacowana i aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy.

NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	31.12.2020	31.12.2019
Należności handlowe brutto	60 264 066,68	60 959 783,94
Odpis aktualizujący	2 058 474,76	779 931,73
Należności z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	24 669 254,36	18 328 172,34
Należności handlowe netto	82 874 846,28	78 508 024,55
Czynne rozliczenia międzyokresowe w tym:	1 165 610,40	1 034 396,92
Przedpłaty	8 665,30	13 751,07
Należności z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	745 720,00	879 010,00
Pozostałe należności	3 735 310,63	6 529 413,57
NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI RAZEM	88 530 152,61	86 964 596,11

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

Większa część należności z JSW objęta jest umową faktoringu. Na dzień 31.12.2020r. kwota należności oddanych cesją do faktora wyniosła 11 005 126,34zł i nie zostały z tego tytułu pobrane zaliczki.

Struktura walutowa należności handlowych Spółki po przeliczeniu na PLN przedstawia się następująco:

	31.12.2020 (ilość waluty)	31.12.2020	31.12.2019 (ilość waluty)	31.12.2019
Należności handlowe [PLN]	77 658 534,83	77 658 534,83	75 254 890,48	75 254 890,48
Należności handlowe [EUR]	1 006 098,88	4 642 945,12	647 447,39	2 757 154,69
Należności handlowe [CZK]	3 270 772,00	573 366,33	2 959 304,20	495 979,38
NALEŻNOŚCI HANDLOWE RAZEM		82 874 846,28		78 508 024,55

Klasyfikacja aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu do poszczególnych stopni modelu utraty wartości przedstawia się następująco:

	MSSF 9 31.12.2020				MSSF 9 31.12.2019			
	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3	RAZEM	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3	RAZEM
Wartość bilansowa brutto	25 938 006,96	82 919 878,66	7 588 320,26	116446205,88	21 666 180,99	78 508 024,55	6 306 685,05	106480890,59
Należności handlowe		82 919 878,66	2 013 442,38	84 933 321,04		78 508 024,55	779 931,73	79 287 956,28
Pozostałe należności			49 303,56	49 303,56				
Udzielone pożyczki			5 525 574,32	5 525 574,32			5 526 753,32	5 526 753,32
Środki pieniężne i inne ekwiwalenty	25 938 006,96			25 938 006,96	21 666 180,99			21 666 180,99
Odpisy aktualizacyjne MSSF 9	11 712,22	45 032,38	7 588 320,26	7 645 064,86	2 501,20	47 031,13	6 306 685,05	6 356 217,38
Należności handlowe		45 032,38	2 013 442,38	2 058 474,76		47 031,13	779 931,73	826 962,86
Pozostałe należności			49 303,56	49 303,56				
Udzielone pożyczki			5 525 574,32	5 525 574,32			5 526 753,32	5 526 753,32

Środki pieniężne i inne ekwiwalenty	11 712,22		11 712,22	2 501,20		2 501,20		
Wartość bilansowa MSSF 9	25 926 294,74	82 874 846,28	0,00	108801141,02	21 663 679,79	78 460 993,42	0,00	100124673,21

Spółka dokonała wyliczenia w oparciu o model oczekiwanych strat kredytowych i ujęła go w księgach roku 2020. Wyliczony odpis na 31.12.2020 w kwocie 45 032,38 i 11 712,22 zł został ujęty w księgach.

	Należności handlowe			Pożyczki		
	ECL w całym okresie życia – bez utraty wartości	ECL w całym okresie życia – bez utraty wartości	RAZEM	12 miesięczne ECL	ECL w całym okresie życia – bez utraty wartości	RAZEM
Wartość brutto na 01.01.2020	78 508 024,55	779 931,73			5 526 753,32	5 526 753,32
Powstałe	294 867 842,49	21 079,35			-1 179,00	-1 179,00
Odsetki naliczone						
Odpisane						
Przeniesione do stopnia 3	-1 216 610,64	1 216 610,64				
Splacone	-289 339 377,74	-4 179,34				
Wartość brutto na 31.12.2020	82 919 878,66	2 013 442,38			5 525 574,32	5 525 574,32

	Należności handlowe			Pożyczki		
	ECL w całym okresie życia – bez utraty wartości	ECL w całym okresie życia – bez utraty wartości	RAZEM	12 miesięczne ECL	ECL w całym okresie życia – bez utraty wartości	RAZEM
Wartość brutto na 01.01.2019	99 918 355,99	825 172,52	100 743 528,51		5 525 613,32	5 525 613,32
Powstałe	347 838 386,34	2 998,10	347 841 384,44		1 140,00	1 140,00
Odsetki naliczone						
Odpisane		-6 183,36	-6 183,36			
Przeniesione do stopnia 3						
Splacone	-369 248 717,78	-42 055,53	-369 290 773,31			
Wartość brutto na 31.12.2019	78 508 024,55	779 931,73	79 287 956,28		5 526 753,32	5 526 753,32

ODPISY AKTUALIZUJĄCE NALEŻNOŚCI

Zmiany stanu odpisu aktualizującego należności handlowe i pozostałe przedstawia poniższa tabela:

	2020	2019
STAN NA 1 STYCZNIA	779 931,73	825 172,52
Utworzenie odpisu	1 332 065,60	2 998,10
Inne zmniejszenia	-4 219,01	-48 238,89
STAN NA 31 GRUDNIA	2 107 778,32	779 931,73

Zmiany wartości brutto nie wpłynęły w istotny sposób na wartość odpisów.

Strukturę wiekową należności handlowych według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższa tabela:

	Nieprzetemni- nowane	Przeteterminowane					Razem
		do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 6 miesiący	od 6 do 12 miesiący	powyżej 12 miesiący	
Należności handlowe brutto	78 025 419,16	1 792 104,77	3 737 479,88	253 021,25	328 464,25	796 831,74	84 933 321,04
Odpis aktualizujący		144 109,69	536 047,84	253 021,25	328 464,24	796 831,74	2 058 474,76*
NALEŻNOŚCI HANDLOWE NETTO	78 025 419,16	1 647 995,08	3 201 432,04	0,00	0,00	0,00	82 874 846,28

* Pozycje te dotyczą należności handlowych objętych w większości postępowaniami upadłościowymi oraz należności handlowych po wyrokach sądowych. Należności te są w całości objęte odpisem aktualizującym.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku należności handlowe w kwocie 4 849 427,12 zł były przeterminowane, ze względu na okres przeterminowania krótszy niż 6 miesięcy nie podjęto decyzji o ich odpisaniu.

Strukturę wiekową należności handlowych według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

	Nieprzetemni- nowane	Przeteterminowane					Razem
		do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 6 miesiący	od 6 do 12 miesiący	powyżej 12 miesiący	
Należności handlowe brutto	78 498 799,55	9 225,00				779 931,73	79 287 956,28
Odpis aktualizujący						779 931,73	779 931,73*
NALEŻNOŚCI HANDLOWE NETTO	78 498 799,55	9 225,00					78 508 024,55

* Pozycje te dotyczą należności handlowych objętych w większości postępowaniami upadłościowymi oraz należności handlowych po wyrokach sądowych. Należności te są w całości objęte odpisem aktualizującym.

6.9 ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy. Kredyty w rachunku bieżącym są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik krótkoterminowych kredytów i pożyczek w ramach zobowiązań krótkoterminowych.

Środki pieniężne przekazane lub otrzymane w ramach Cash pooling ujmowane są odpowiednio jako należności lub zobowiązania. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej saldo rozrachunków z tytułu Cash pooling prezentowane jest w pozycji „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty” w przypadku należności, natomiast w przypadku zobowiązań w pozycji „Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania – o charakterze finansowym”.

Spółka klasyfikuje środki pieniężne i ich ekwiwalenty jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, z uwzględnieniem od dnia 1 stycznia 2018 roku odpisów z tytułu utraty wartości ustalonych zgodnie z modelem strat oczekiwanych.

ISTOTNE SZACUNKI

Odpis aktualizujący wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów

Od 1 stycznia 2018 roku Spółka przeprowadza szacunek odpisów na środki pieniężne i ich ekwiwalenty indywidualnie dla każdego salda dotyczącego danej instytucji finansowej w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności ustalone na podstawie zewnętrznych ratingów banków oraz publicznie dostępne informacje agencji ratingowych dotyczące prawdopodobieństwa niewypłacalności, horyzont ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz w oparciu o oczekiwaną stopę odzysku.

Dla środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w związku z niskim ryzykiem kredytowym przyjmuje się 3 miesięczny horyzont ekspozycji na ryzyko kredytowe

	31.12.2020	31.12.2019
Środki pieniężne w banku i w kasie	24 132 034,35	5 566 006,80
<i>wartość brutto</i>	24 143 746,57	5 566 006,80
<i>odpis</i>	11 712,22	
Środki pieniężne z tytułu rozliczeń Cash pooling	1 794 260,39	16 100 174,19
RAZEM	25 926 294,74	21 666 180,99
<i>w tym: o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	2 051 446,68	1 579 555,68

Wartość środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania wynosi na dzień 31 grudnia 2020 roku 2 051 446,68 zł (na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła 1 579 555,68 zł) i obejmuje środki zgromadzone na rachunku VAT w ramach split payment.

Uzgodnienie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	31.12.2020	31.12.2019
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		24 132 034,35	5 566 006,80
Środki pieniężne z tytułu rozliczeń Cash pooling		1 794 260,39	16 100 174,19
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY W SPRAWOZDANIU Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH		25 926 294,74	21 666 180,99

Salda z tytułu rozliczeń Cash pooling (Nota 6.13), ze względu na fakt, iż służą głównie zarządzaniu bieżącą płynnością finansową w Grupie, są wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w wartości netto, jako „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty”.

6.10 KAPITAŁ WŁASNY**6.10.1 KAPITAŁ PODSTAWOWY****WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI**

Kapitał podstawowy wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze handlowym. Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wpłaty na poczet kapitału. Akcjonariusze mogą zwiększać lub zmniejszać kapitał zgodnie z Kodeksem Handlowym. Jeżeli zwiększenie następuje na skutek podwyższenia kapitału, księgowane jest dopiero pod datą zarejestrowania zmiany przez sąd.

	Liczba akcji (w tys. sztuk)	Akcje zwykłe wartość nominalna	Korekta hiperinflacyjna	Razem
Stan na 31 grudnia 2019 roku	4 663 200	2,94		13 709 808,00
Stan na 31 grudnia 2020 roku	4 663 200	2,94		13 709 808,00

Na dzień 31 grudnia 2020 roku kapitał zakładowy Spółki wynosił 13 709 808,00zł i dzielił się na 4 663 200 akcji zwykłych nieuprzywilejowanych co do głosu, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 2,94 zł każda. Wszystkie akcje były wyemitowane i zarejestrowane na dzień kończący okres sprawozdawczy. Ogólna liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych przez Spółkę akcji odpowiada 4 663 200 głosom na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku składa się z następujących serii akcji:

Seria	Liczba akcji (szt.)
A	1 943 000
B	2 720 200
RAZEM	4 663 200

Na dzień 31 grudnia 2020 roku i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego struktura akcjonariatu przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Ilość akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	Procentowy udział w kapitale zakładowym	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
JSW S.A.	4 430 476,00	4 430 476,00	95,01%	95,01%
Pozostali akcjonariusze	232 724,00	232 724,00	4,99%	4,99%
RAZEM	4 663 200,00	4 663 200,00	100%	100%

6.10.2 KAPITAŁ Z TYTUŁU WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Spółka na dzień 31-12-2020r. i 31-12-2019r. nie posiadała instrumentów zabezpieczających których wycena jest ujmowana w kapitale własnym.

6.10.3 ZYSKI ZATRZYMANE

Zyski zatrzymane obejmują następujące kwoty:

	31.12.2020	31.12.2019
Kapitał zapasowy	77 047 806,04	71 465 220,13
Wynik bieżącego roku	1 036 955,87	5 582 585,91
Pozostałe zyski zatrzymane	-2 836 704,13	-2 433 630,52
RAZEM ZYSKI ZATRZYMANE	75 248 057,78	74 614 175,52

Kapitał zapasowy został utworzony z odpisów z zysku wygenerowanego przez Spółkę w poprzednich okresach sprawozdawczych. Ponadto, zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, spółki akcyjne są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

6.10.4 DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Platności dywidendy na rzecz akcjonariuszy ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Spółki w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez akcjonariuszy

Spółka w roku 2020 wypłaciła na rzecz akcjonariuszy którzy nie pobrali dywidendy we właściwym czasie, dywidendy za lata wcześniejsze tj 2014-2015 w kwocie 23 329,00zł a w roku 2019 analogicznie w kwocie 6 579 509,25zł.

6.11 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zgodnie z przepisami prawa pracy, Spółka realizuje wypłaty **świadczeń pracowniczych** z następujących głównych tytułów:

- świadczenia po okresie zatrudnienia: odprawy emerytalne i rentowe, renty wyrównawcze,
- inne długoterminowe świadczenia pracownicze: nagrody jubileuszowe,
- pozostałe świadczenia dla pracowników: niewykorzystane urlopy wypoczynkowe.

PBSz S.A. ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu wypłaty powyższych świadczeń w wysokości wartości bieżącej zobowiązania na dzień kończący okres sprawozdawczy, z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych.

Wysokość zobowiązania świadczeń po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń oraz innych długoterminowych świadczeń pracowniczych wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych, do czasu ustania tego zobowiązania.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych obliczane są metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno. Podstawą do obliczenia zobowiązania dla pracownika jest przewidywana kwota danego świadczenia, jaką Spółka zobowiązuje się wypłacić na podstawie wewnętrznych regulacji oraz odpowiednich przepisów prawa.

Kalkulację **rezerw na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe** wylicza się w następujący sposób: liczba dni niewykorzystanego urlopu na koniec poprzedniego roku obrotowego i lat poprzednich, powiększona o liczbę dni urlopu przysługującego pracownikom na dany dzień kończący okres sprawozdawczy, pomniejszona o liczbę dni urlopu wykorzystanego w okresie od 1 stycznia do dnia kończącego dany okres sprawozdawczy, pomnożona przez wartość dniówki urlopowej wraz z obowiązującymi narzutami. Wyliczona wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe ujmowana jest, po dokonaniu analizy.

ISTOTNE SZACUNKI I ZAŁOŻENIA

Zobowiązanie bilansowe z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń. Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych zależy od szeregu czynników określanych metodami aktuarialnymi przy wykorzystaniu pewnych założeń. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość księgową zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	31.12.2020	31.12.2019
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ Z TYTUŁU:		
– odpraw emerytalnych i rentowych	1 826 886,37	1 590 596,67
– nagród jubileuszowych	3 384 525,17	2 852 187,87
– odprawy pośmiertne	247 204,90	231 822,27
– pozostałych świadczeń dla pracowników	3 118 765,08	2 149 733,02
RAZEM	8 577 381,52	6 824 339,83
w tym:		
– część długoterminowa	3 282 028,60	2 731 299,38
– część krótkoterminowa	5 295 352,92	4 093 040,45

Kwoty zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w zakresie odpraw emerytalnych i rentowych, nagród jubileuszowych oraz odpraw pośmiertnych ujęto w sprawozdaniu finansowym na podstawie wyceny aktuarialnej wyliczonej przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych:

Nota	2020			
	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Nagrody jubileuszowe	Inne świadczenia	RAZEM
STAN NA 1 STYCZNIA	1 590 596,67	2 852 187,87	2 381 555,29	6 824 339,83
Koszty bieżącego zatrudnienia	64 709,68	481 776,31	992 060,51	1 538 546,50
Koszty odsetek	9 726,88	38 145,03	2 895,01	50 766,92
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w zysku/stracie przed opodatkowaniem		941 667,67		941 667,67
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach:	508 162,44		-10 540,83	497 621,61
- wynikające ze zmian założeń finansowych *	120 373,59		11 677,77	132 051,36
- wynikające ze zmian założeń demograficznych *	580,25		-5 557,81	-4 977,56
- wynikające z pozostałych zmian założeń oraz korekt założeń aktuarialnych ex post *	387 208,60		-16 660,79	370 547,81
RAZEM UJĘTE W CAŁKOWITYCH DOCHODACH	582 599,00	1 461 589,01	984 414,69	3 028 602,70
Wyplacone świadczenia	-346 309,30	-929 251,71		-1 275 561,01
STAN NA 31 GRUDNIA	1 826 886,37	3 384 525,17	3 365 969,98	8 577 381,52

* W skutkach zmian założeń finansowych zaprezentowano zmiany dyskonta oraz prognozowanych wzrostów podstaw świadczeń. W skutkach zmian założeń demograficznych zaprezentowano zmiany przyjętego poziomu rotacji pracowniczej, umieralności oraz przechodzenia na rentę. Natomiast w pozostałych zmianach zaprezentowano nie tylko zmiany innych założeń, ale także wszelkie aktualizacje danych do wyceny.

	2019			
Nota	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Nagrody jubileuszowe	Inne świadczenia	RAZEM
STAN NA 1 STYCZNIA	1 411 016,39	2 556 137,02	2 063 169,45	6 030 322,86
Koszty bieżącego zatrudnienia	63 662,61	374 828,67	308 223,36	746 714,64
Koszty odsetek	14 207,54	53 238,60	4 028,18	71 474,32
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w zysku/stracie przed opodatkowaniem		1 049 177,39		1 049 177,39
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach:	349 400,42		79 693,70	429 094,12
- wynikające ze zmian założeń finansowych *	29 073,73		7 604,23	36 677,96
- wynikające ze zmian założeń demograficznych *	-41 974,89		-5 959,77	-47 934,66
- wynikające z pozostałych zmian założeń oraz korekt założeń aktuarialnych ex post *	362 301,58		78 049,24	440 350,82
RAZEM UJĘTE W CAŁKOWITYCH DOCHODACH	427 270,57	1 477 244,66	391 945,24	2 296 460,47
Wyplacone świadczenia	-247 690,29	-1 181 193,81	-73 559,40	-1 502 443,50
STAN NA 31 GRUDNIA	1 590 596,67	2 852 187,87	2 381 555,29	6 824 339,83

KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2020	2019
KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W ZYSKU PRZED OPODATKOWANIEM Z TYTUŁU:		
- odpraw emerytalnych i rentowych	-271 872,74	-169 820,14
- nagród jubileuszowych	532 337,30	296 050,85
- odpraw pośmiertnych	25 923,46	-52 140,04
- pozostałych świadczeń dla pracowników	969 032,06	290 832,18
RAZEM	1 255 420,08	364 922,85

	2020	2019
KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH Z TYTUŁU:		
- odpraw emerytalnych i rentowych	508 162,44	349 400,42
- odpraw pośmiertnych	-10 540,83	79 693,70
RAZEM	497 621,61	429 094,12

Łączna kwota kosztów świadczeń pracowniczych ujętych w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów:

	2020	2019
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	717 379,80	270 996,93
Koszty sprzedaży	5 001,02	-1 144,42
Koszty administracyjne	533 039,26	97 138,30
Pozostałe przychody	0,00	-2 067,96
RAZEM UJĘTE W ZYSKU PRZED OPODATKOWANIEM	1 255 420,08	364 922,85
Kwota ujęta w innych całkowitych dochodach	497 621,61	429 094,12
RAZEM UJĘTE W CAŁKOWITYCH DOCHODACH	1 753 041,69	794 016,97

GLÓWNE ZAŁOŻENIA AKTUARIALNE

Główne założenia aktuarialne przyjęte na dni kończące okresy sprawozdawcze:

	2020	2019
Stopa dyskonta	1,5	2,0
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe oraz renty wyrównawcze	0,3	0,3
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	20	20

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI

Na dzień 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku została przeprowadzona analiza wrażliwości wyników wyceny aktuarialnej na zmianę założeń przyjętych do wyceny w zakresie stopy dyskonta oraz planowanych zmian podstaw wymiaru świadczeń na wysokość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w przedziale +/-0,5 p.p.

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2020 roku:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość księgowa rezerwy	Stopa dyskonta		Planowane zmiany podstaw	
		-0,5 p.p.	+0,5 p.p.	-0,5 p.p.	+0,5 p.p.
– odpraw emerytalnych i rentowych	1 826 886,37	1 845 650,31	1 808 964,86	1 805 265,57	1 849 315,97
– nagród jubileuszowych	3 384 525,17	3 430 132,73	3 340 528,50	3 324 379,57	3 446 250,56
– odpraw pośmiertnych	247 204,90	251 003,32	243 552,57	243 537,13	250 981,58
RAZEM	5 458 616,44	5 526 786,36	5 393 045,93	5 373 182,27	5 546 548,11
ZMIANA W STOSUNKU DO WARTOŚCI KSIĘGOWEJ		68 169,92	-65 570,51	-85 434,17	87 931,67

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2019 roku:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość księgowa rezerwy	Stopa dyskonta		Planowane zmiany podstaw	
		-1 p.p.	+1 p.p.	-1 p.p.	+1 p.p.
– odpraw emerytalnych i rentowych	1 590 596,67	1 616 431,41	1 566 848,71	1 559 064,16	1 624 277,84
– nagród jubileuszowych	2 852 187,87	2 924 141,62	2 784 916,49	2 755 400,42	2 953 815,42
– odpraw pośmiertnych	231 822,27	238 440,38	225 678,09	225 517,04	238 487,93
RAZEM	4 674 606,81	4 779 013,41	4 577 443,29	4 539 981,62	4 816 581,19
ZMIANA W STOSUNKU DO WARTOŚCI KSIĘGOWEJ		104 406,60	-97 163,52	-134 625,19	141 974,38

W powyższych analizach wrażliwości wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń została obliczona metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych, czyli taką samą jak zastosowano przy obliczeniu zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujętego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

OKRES ZAPADALNOŚCI ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Poniżej zaprezentowano wyniki wyceny aktuarialnej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2020 roku w podziale na okresy zapadalności:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Okres wypłaty			
	2021	2022-2026	2027-2031	Powyżej 2032
– odpraw emerytalnych i rentowych *	1 133 880,84	414 955,31	196 064,64	81 985,58
– nagród jubileuszowych	968 703,67	1 902 291,98	409 055,56	104 473,96
– odpraw pośmiertnych	74 003,33	123 209,75	39 025,03	10 966,79
RAZEM	2 176 587,84	2 440 457,04	644 145,23	197 426,33

Poniżej zaprezentowano wyniki wyceny aktuarialnej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2019 roku w podziale na okresy zapadalności:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Okres wypłaty			
	2020	2021-2026	2027-2031	Powyżej 2032
– odpraw emerytalnych i rentowych *	1 062 598,25	370 255,06	112 506,87	45 236,49
– nagród jubileuszowych	810 093,70	1 583 142,99	295 781,03	163 170,15
– odpraw pośmiertnych	70 615,48	121 201,38	31 967,73	8 037,68
RAZEM	1 943 307,43	2 074 599,43	440 255,63	216 444,32

* Z uwzględnieniem nowych przepisów nabywania uprawnień emerytalnych: Ustawa z dnia 16 listopada 2016 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017 poz.38)

6.12 REZERWY

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne. Rezerwę tworzy się, gdy:
a) na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych,
b) prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
c) można oszacować wiarygodnie kwotę tego obowiązku
Jeśli warunki te nie są spełnione, rezerwy nie tworzy się.

ISTOTNE SZACUNKI
Stan rezerw weryfikuje się na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy i koryguje się w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku.

REZERWY

	Oплата ekologiczna i ochrona środowiska	Potencjalne spory sądowe	Pozostałe rezerwy	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2020	21 202,00	321 799,04	419 554,60	762 555,64
Krótkoterminowe	21 202,00	321 799,04	419 554,60	762 555,64
RAZEM	21 202,00	321 799,04	419 554,60	762 555,64
Utworzenie dodatkowych rezerw	26 758,00		314 409,80	341 167,80
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	21 202,00	253 089,78	419 554,60	693 846,38
STAN NA 31 GRUDNIA 2020	26 758,00	68 709,26	314 409,80	409 877,06
Krótkoterminowe	26 758,00	68 709,26	314 409,80	409 877,06
RAZEM	26 758,00	68 709,26	314 409,80	409 877,06

	Oплата ekologiczna i ochrona środowiska	Potencjalne spory sądowe	Pozostałe rezerwy	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2019	25 242,00	621 190,89	113 171,76	759 604,65
Krótkoterminowe	25 242,00	621 190,89	113 171,76	759 604,65
RAZEM	25 242,00	621 190,89	113 171,76	759 604,65
Utworzenie dodatkowych rezerw	21 202,00	81 312,05	419 554,60	522 068,65
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	25 242,00	380 703,90	113 171,76	519 117,66

Noty do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

	Opłata ekologiczna i ochrona środowiska	Potencjalne spory sądowe	Pozostałe rezerwy	Razem
STAN NA 31 GRUDNIA 2019	21 202,00	321 799,04	419 554,60	762 555,64
Krótkoterminowe	21 202,00	321 799,04	419 554,60	762 555,64
RAZEM	21 202,00	321 799,04	419 554,60	762 555,64

6.13 ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
Zobowiązania krótkoterminowe obejmują zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Zobowiązania w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, przy czym wycena ta odpowiada kwocie wymaganej zapłaty lub wielkości zobowiązania, zaś w okresie późniejszym zobowiązania finansowe wykazuje się według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej (w przypadku zobowiązań handlowych odpowiada to kwocie wymagającej zapłaty), natomiast pozostałe zobowiązania o charakterze niefinansowym - w kwocie wymagającej zapłaty.
Zobowiązania długoterminowe w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne, zaś w okresie późniejszym wykazuje się je według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej.
Zwiększenie zobowiązania w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.
Dotacje, których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie przez Spółkę aktywów trwałych, ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji rozliczenia międzyokresowe przychodów i odnosi w wynik finansowy systematycznie przez przewidywany okres użytkowania ekonomicznego tych aktywów.

ISTOTNE SZACUNKI
Oszacowanie odsetek od zobowiązań
Spółka szacuje raz na kwartał hipotetyczne odsetki od zobowiązań. Następnie Spółka przeprowadza szczegółową analizę odsetek od zobowiązań, którymi obciążyli nas kontrahenci za lata poprzednie. Po przeprowadzonej analizie, w przypadkach, dla których jest zagrożenie obciążenia nas przez kontrahenta odsetkami, Spółka zakłada rezerwę z tego tytułu.

	Nota	31.12.2020	31.12.2019
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE			
Zobowiązania handlowe		19 044 081,96	19 732 092,77
Rozliczenia międzyokresowe bierne		87 300,00	584 108,57
Pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym, w tym:		2 968 457,06	10 539 904,21
– zobowiązania inwestycyjne		255 076,53	4 533 296,18
– zobowiązania inne		2 713 380,53	2 221 619,41
– pozostałe			3 784 988,62
RAZEM		22 099 839,02	30 856 105,55
ZOBOWIĄZANIA NIEFINANSOWE			
Przychody przyszłych okresów		707 027,80	935 267,70
Pozostałe zobowiązania o charakterze niefinansowym, w tym:		28 855 718,37	24 724 848,79
– zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych podatków		17 383 889,92	14 257 047,65
– wynagrodzenia		10 492 701,23	9 321 893,05
– pozostałe		979 127,22	1 145 908,09
RAZEM		29 562 746,17	25 660 116,49
RAZEM ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA		51 662 585,19	56 516 222,04
w tym:			
długoterminowe		0,00	0,00
krótkoterminowe		51 662 585,19	56 516 222,04

7. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią. Zapłacone odsetki z tytułu leasingu oraz kredytów i pożyczek wykazuje się w przepływach z działalności finansowej. Pozostałe zapłacone odsetki wykazuje się w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej.

7.1 WPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

	Nota	2020	2019
Zysk przed opodatkowaniem		2 818 538,87	8 032 846,91
Amortyzacja		20 210 020,29	16 067 964,03
(Zysk)/strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		149 412,06	-543 668,78
Odsetki i udziały w zyskach		2 844 365,99	2 337 642,11
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		1 255 420,08	364 922,85
Zmiana stanu rezerw		-352 678,58	2 950,99
Zmiana stanu zapasów		-132 436,17	94 019,63
Zmiana stanu należności handlowych oraz pozostałych należności		54 379,24	21 622 298,82
Zmiana stanu zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań		955 050,80	-8 222 583,63
Różnice kursowe		-310 254,89	12 494,28
Pozostałe przepływy			343 894,19
WPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		27 491 817,69	40 112 781,40

Uzgodnienie zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	2020	2019
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych ze sprawozdania z sytuacji finansowej		1 753 041,69	794 016,97
Zyski/(straty) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach		-497 621,61	-429 094,12
ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH W SPRAWOZDANIU Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH		1 255 420,08	364 922,85

Uzgodnienie zmiany stanu rezerw w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	2020	2019
Zmiana stanu rezerw ze sprawozdania z sytuacji finansowej		-352 678,58	2 950,99
ZMIANA STANU REZERW W SPRAWOZDANIU Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH		-352 678,58	2 950,99

Uzgodnienie zmiany stanu zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	2020	2019
Zmiana stanu zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań ze sprawozdania z sytuacji finansowej		-4 853 636,85	-10 280 591,36
Korekta o zobowiązania inwestycyjne		4 278 219,65	-738 531,90
Korekta o wypłatę dywidendy		23 329,00	6 579 509,25

	Nota	2020	2019
Korekta o zobowiązania finansowe		0,00	-3 784 988,62
Korekta o kompensatę zaliczek CIT z zobowiązaniami VAT		1 507 139,00	0,00
ZMIANA STANU NALEŻNOŚCI HANDLOWYCH ORAZ POZOSTAŁYCH NALEŻNOŚCI W SPRAWOZDANIU Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH		955 050,80	-8 222 583,63

Uzgodnienie zmiany stanu należności handlowych oraz pozostałych należności w sprawozdaniu z przepłyów pieniężnych:

	Nota	2020	2019
Zmiana stanu należności handlowych oraz pozostałych należności ze sprawozdania z sytuacji finansowej		-1 698 846,50	21 622 298,82
Zmiana stanu pozostałych długoterminowych aktywów finansowych		3 716 054,82	
Korekta o należności inwestycyjne		- 1 962 829,08	
ZMIANA STANU NALEŻNOŚCI HANDLOWYCH ORAZ POZOSTAŁYCH NALEŻNOŚCI W SPRAWOZDANIU Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH		54 379,24	21 622 298,82

8. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>INSTRUMENTY FINANSOWE</p> <p>Zarząd określa klasyfikację aktywów finansowych Spółki. Klasyfikacja aktywów finansowych uzależniona jest od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych (test SPPI) składnika aktywów finansowych. Klasyfikacja aktywów finansowych dokonywana jest w momencie początkowego ujęcia i może być zmieniona jedynie wówczas, gdy zmieni się biznesowy model zarządzania aktywami finansowymi.</p> <p>Od 1 stycznia 2018 roku, zgodnie z nowym standardem, Spółka posiada następujące kategorie instrumentów finansowych:</p> <p>(a) Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie</p> <p>Składnik aktywów zalicza się do tej kategorii, jeśli są spełnione oba poniższe warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celem Spółki jest utrzymywanie tych aktywów finansowych dla uzyskania umownych przepływów pieniężnych, oraz - dla których postanowienia umowne powodują w określonych terminach przepływy pieniężne, które są wyłącznie spłatami nierozliczonej kwoty głównej i odsetek od tej kwoty. <p>Spółka jako aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje głównie należności handlowe, lokaty bankowe oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Aktywa finansowe z tej kategorii po początkowym ujęciu wycenia się wg zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Przy czym należności handlowe z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania), nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.</p> <p>Spółka jako zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym, kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego</p> <p>(b) Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy</p> <p>Spółka klasyfikuje do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń, a także nabyte certyfikaty inwestycyjne oraz udziały i akcje w jednostkach pozostałych.</p> <p>Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, klasyfikowanego jako wyceniany wg wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmują się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały.</p> <p>Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych niewyznaczonych dla celów rachunkowości zabezpieczeń Grupa klasyfikuje jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.</p> <p>(c) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody</p> <p>Zyski lub straty na składniku aktywów finansowych stanowiącym instrument kapitałowy, dla którego zastosowano opcję wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmują się w innych całkowitych dochodach.</p> <p>(d) Instrumenty zabezpieczające</p> <p>Kategoria ta obejmuje aktywa i zobowiązania stanowiące zabezpieczenie określonego rodzaju ryzyka w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Spółka klasyfikuje do tej pozycji instrumenty pochodne, w odniesieniu do których stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Opis stosowanych zasad rachunkowości zabezpieczeń znajduje się w Nocie 8.4. Spółka wdrożyła wymogi rachunkowości zabezpieczeń według MSSF 9 od 1 stycznia 2020r.</p>

8.1 KATEGORIE I KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

AKTYWA FINANSOWE

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych			Razem
		Zamortyzowany koszt	Wartość godziwa rozliczana przez wynik finansowy	Instrumenty zabezpieczające	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020					
Należności handlowe	6.8	82 874 846,28			82 874 846,28
<i>wartość brutto</i>		84 933 321,04			84 933 321,04
<i>odpisy aktualizujące</i>		2 058 474,76			2 058 474,76
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6.9	25 926 294,74			25 926 294,74
<i>wartość brutto</i>		25 938 006,96			25 938 006,96
<i>odpisy aktualizujące</i>		11 712,22			11 712,22
Pozostałe aktywa finansowe	6.6	304 442,06			304 442,06
RAZEM		109 105 583,08			109 105 583,08

Żaden z istotnych nieprzeterminowanych składników aktywów finansowych nie był renegotjowany w ciągu ostatniego roku.

AKTYWA FINANSOWE

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych			Razem
		Zamortyzowany koszt	Wartość godziwa rozliczana przez wynik finansowy	Instrumenty zabezpieczające	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019					
Należności handlowe	6.8	78 508 024,55			78 508 024,55
<i>wartość brutto</i>		79 287 956,28			79 287 956,28
<i>odpisy aktualizujące</i>		779 931,73			779 931,73
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6.9	21 666 180,99			21 666 180,99
<i>wartość brutto</i>		21 666 180,99			21 666 180,99
Pozostałe aktywa finansowe	6.6	3 869 540,10			3 869 540,10
RAZEM		104 043 745,64			104 043 745,64

Żaden z istotnych nieprzeterminowanych składników aktywów finansowych nie był renegotjowany w ciągu ostatniego roku.

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych			Razem
		Wartość godziwa rozliczana przez wynik finansowy	Zamortyzowany koszt	Instrumenty zabezpieczające	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2020					
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5.1		45 466 080,84		45 466 080,84
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	6.13		22 099 839,02		22 099 839,02
RAZEM			67 565 919,86		67 565 919,86

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych			Razem
		Wartość godziwa rozliczna przez wynik finansowy	Zamortyzowany koszt	Instrumenty zabezpieczające	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019					
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5.1		41 396 929,05		41 396 929,05
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	6.13		30 856 105,55		30 856 105,55
RAZEM			72 253 034,60		72 253 034,60

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według amortyzowanego kosztu nie odbiega istotnie od ich wartości księgowej.

8.2 HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ

Instrumenty finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej są analizowane pod względem procedur wyceny. Hierarchia procedur wyceny została ustalona następująco:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem ww. poziomu możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

Tabela poniżej przedstawia aktywa i zobowiązania finansowe, które są wyceniane w wartości godziwej. W PBSz pozycja ta obejmuje udziały i akcje w jednostkach pozostałych. Pod względem procedur wyceny kwalifikują się one do poziomu 3 w powyższej hierarchii.

Aktywa i zobowiązania finansowe Spółki wyceniane według wartości godziwej:

	31.12.2020 Poziom 3	31.12.2019 Poziom 3
AKTYWA FINANSOWE		
Udziały i akcje w jednostkach pozostałych	65 914,55	65 914,55

8.3 POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

	Nota	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Razem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek ujęte w:			
pozostałych przychodach		34 427,58	34 427,58
przychodach finansowych		53 080,02	53 080,02
Pozostałych kosztach		80 103,91	80 103,91
kosztach finansowych		-2 006 525,73	-2 006 525,73
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych ujęte w:			
pozostałe zyski/ (straty) netto		623 681,39	623 681,39
RAZEM			

	Nota	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Razem
ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2019			
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek ujęte w:			
pozostałych przychodach		174 477,97	174 477,97
pozostałych kosztach		-1 779 954,57	-1 779 954,57
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych ujęte w:			
pozostałe zyski/ (straty) netto		-107 173,88	-107 173,88
RAZEM			

8.4 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>INSTRUMENTY POCHODNE Instrumenty pochodne ujmują się w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu, a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna, a zysk lub stratę z wyceny instrumentów ujmują się niezwłocznie w wyniku finansowym. Pochodny instrument finansowy jest zaliczany do krótkoterminowych instrumentów finansowych jeżeli termin rozliczenia tego instrumentu lub jego części przypada w okresie do jednego roku licząc od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Jeżeli termin rozliczenia instrumentu finansowego przypada w okresie powyżej roku licząc od dnia kończącego okres sprawozdawczy taki instrument lub jego część zaliczamy do długoterminowych instrumentów finansowych.</p> <p>RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ Zabezpieczanie, dla celów rachunkowości, polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej lub zmian przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej. Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń dla zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych. Stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych pozwala na odnoszenie skutecznej części zabezpieczenia w pozostałe całkowite dochody, które w efekcie kumulowane są w kapitałach, co powoduje uwspółmiernienie wpływu na wynik finansowy wyceny instrumentów zabezpieczających i realizacji pozycji zabezpieczanej. Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w zakresie ryzyka walutowego. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w innych całkowitych dochodach w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie, natomiast nieefektywna część zabezpieczenia odnoszona jest do wyniku finansowego bieżącego okresu. Część efektywna ujęta w innych całkowitych dochodach jest odnoszona na wynik finansowy w takich samych okresach, w jakich pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy. Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostanie sprzedany, rozwiązany lub zrealizowany, lub jeżeli Spółka wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie albo, jeśli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń oraz zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji. Spółka wdrożyła wymogi rachunkowości zabezpieczeń według MSSF 9 od 1 stycznia 2020 roku.</p>

Na dzień 31.12.2020 r. Spółka nie posiadała otwartych zabezpieczających pozycji walutowych.

8.5 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

8.5.1 CZYNNIKI RYZYKA FINANSOWEGO

Spółka prowadzi aktywną politykę zarządzania ryzykiem finansowym, która obejmuje procesy identyfikacji, pomiaru, monitorowania, a w konsekwencji wyboru najbardziej odpowiednich instrumentów zabezpieczających przed zidentyfikowanym ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem finansowym w Spółce PBSz nadzoruje Dyrektor ds. Ekonomicznych - Wiceprezes Zarządu.

Spółka nie korzysta z instrumentów finansowych (w tym instrumentów pochodnych) w celach spekulacyjnych.

Spółka jest narażona przede wszystkim na następujące grupy ryzyka:

(a) RYZYKO CENOWE

Strategia zarządzania ryzykiem cen towarów i usług zakłada dążenie do zawierania umów z dostawcami materiałów i usług zapewniających Spółce zakup materiałów i usług, po cenie umożliwiającej realizację kontraktu zgodnie z budżetem oraz ustalonymi terminami. Odpowiednia

polityka Spółki oraz działania związane z zarządzaniem ryzykiem wspierają proces negocjowania i ustalania cen materiałów i usług na poziomie optymalnym. Na ryzyko cenowe szczególnie narażone są umowy zawierane na wykonawstwo zadań inwestycyjnych w nowych obszarach, trudnych do rozpoznania w warunkach krajowych. Szacowane ceny bazują często na wycenach w oparciu o własne założenia i koncepcje, jak i poziomie skomplikowania obiektów. Wiąże się to z ryzykiem przekroczenia zaplanowanych kosztów lub czasu realizacji.

(b) RYZYKO ZMIANY KURSÓW WALUT

Narażenie Spółki na ryzyko walutowe wynika z tytułu prowadzenia działalności podstawowej tj. wpływów i wydatków z transakcji sprzedaży i zakupu towarów i usług w walutach obcych (głównie w EUR, CZK). Począwszy od roku 2020 Spółka ma możliwość korzystania z bankowych limitów na transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe. Spółka zawierała transakcje hedgingowe zgodnie z obowiązującą w Spółce i Grupie Kapitałowej JSW Polityką zarządzania ryzykiem walutowym. Spółka zawierała transakcje natychmiastowej wymiany walut FX Spot oraz NDF zabezpieczające przepływy finansowe przed niekorzystnym wpływem wahań kursu walutowego. Zgodnie ze stosowaną polityką Spółka ma również możliwość stosowania zabezpieczenia w drodze zawierania transakcji Forward oraz po uzyskaniu akceptacji Komitetu Ryzyka Finansowego JSW bardziej złożonych instrumentów zabezpieczających. Spółka zabezpiecza ryzyko walutowe jedynie w odniesieniu do realnych – udokumentowanych przepływów walutowych. Stosowana polityka nie dopuszcza możliwości korzystania z transakcji spekulacyjnych.

Na dzień 31.12.2020 r. Spółka nie posiadała otwartych zabezpieczających pozycji walutowych.

Analiza wrażliwości na dzień 31-12-2020

	waluta	wartość w PLN	ryzyko kursu walutowego	
			+10%	-10%
środki pieniężne	EUR	5 134 276,40	513 427,64	-513 427,64
	CZK	1 003 407,41	100 340,74	-100 340,74
	USD	12 552,12	1 255,21	-1 255,21
	GBP	372,94	37,29	-37,29
	AUD	23,13	2,31	-2,31
środki pieniężne	PLN	19 775 662,74		
należności handlowe	EUR	4 642 945,12	464 294,51	-464 294,51
	CZK	573 366,33	57 336,63	-57 336,63
należności handlowe i pozostałe	PLN	77 658 534,83		
wpływ na aktywa finansowe			1 136 694,33	-1 136 694,33
podatek			-215 971,92	215 971,92
wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu			920 722,41	-920 722,41
zobowiązania handlowe	CZK	20 319,03	-2 031,90	2 031,90
zobowiązania handlowe i pozostałe	PLN	51 642 266,16		
zobowiązania leasingowe	PLN	45 466 080,84		
wpływ na zobowiązania finansowe			-2 031,90	2 031,90
podatek			386,06	-386,06
wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu			-1 645,84	1 645,84

Analiza wrażliwości na dzień 31-12-2019

	waluta	wartość w PLN	ryzyko kursu walutowego	
			+10%	-10%
środki pieniężne	EUR	2 906 425,10	290 642,51	-290 642,51
	CZK	477 191,99	47 719,20	-47 719,20
	USD	52 724,00	5 272,40	-5 272,40

środki pieniężne	PLN	18 229 839,90		
należności handlowe	EUR	2 757 154,69	275 715,47	-275 715,47
	CZK	495 979,38	49 597,94	-49 597,94
należności handlowe i pozostałe	PLN	82 832 452,04		
wpływ na aktywa finansowe			668 947,52	-668 947,52
podatek			-127 100,03	127 100,03
wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu			541 847,49	-541 847,49
zobowiązania handlowe	CZK	7 805,13	-780,51	780,51
	GBP	537 910,33	-53 791,03	53 791,03
	AUD	2 055,37	-205,54	205,54
zobowiązania handlowe i pozostałe	PLN	55 968 451,21		
zobowiązania leasingowe	PLN	41 396 929,05		
wpływ na zobowiązania finansowe			-54 777,08	54 777,08
podatek			10 407,65	-10 407,65
wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu			-44 369,44	44 369,44

(c) RYZYKO ZMIANY PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH W WYNIKU ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH

Spółka na 31.12.2020 oraz na 31.12.2019 nie posiadała zadłużenia kredytowego ani też nie zaciągała pożyczek, nie prowadziła również działalności finansowej polegającej na udzielaniu pożyczek innym podmiotom.

W związku z tym nie wystąpiło ryzyko stóp procentowych.

Spółka posiada aktywne umowy linii wielocelowych z Bankami BGK i PKO BP, w ramach których ma możliwość korzystania z kredytowania w rachunku bieżącym oraz korzystania z gwarancji bankowych.

Analiza wrażliwości na dzień 31-12-2020

	waluta	wartość w PLN	ryzyko stóp procentowych	
			+1 p.p	-1 p.p
środki pieniężne	EUR	5 134 276,40	51 342,76	-51 342,76
	CZK	1 003 407,41	10 034,07	-10 034,07
	USD	12 552,12	125,52	-125,52
	GBP	372,94	3,73	-3,73
	AUD	23,13	0,23	-0,23
środki pieniężne	PLN	19 775 662,74	197 756,63	-197 756,63
wpływ na aktywa finansowe			259 262,94	-259 262,94
podatek			-49 259,96	49 259,96
wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu			210 002,98	-210 002,98
zobowiązania leasingowe w PLN		45 466 080,84	-454 660,81	454 660,81
wpływ na zobowiązania finansowe			-454 660,81	454 660,81
podatek			86 385,55	-86 385,55
wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu			-368 275,26	368 275,26

Analiza wrażliwości na dzień 31-12-2019

	waluta	wartość w PLN	ryzyko stóp procentowych	
			+1 p.p	-1 p.p
środki pieniężne	EUR	2 906 425,10	29 064,25	-29 064,25
	CZK	477 191,99	4 771,92	-4 771,92
	USD	52 724,00	527,24	-527,24
środki pieniężne	PLN	18 229 839,90	182 298,40	-182 298,40
wpływ na aktywa finansowe			216 661,81	-216 661,81
podatek			41 165,74	-41 165,74
wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu			175 496,07	-175 496,07
zobowiązania leasingowe w PLN		41 396 929,05	-413 969,29	413 969,29
wpływ na zobowiązania finansowe			-413 969,29	413 969,29
podatek			78 654,17	-78 654,17
wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu			-335 315,13	335 315,13

(d) RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe to brak możliwości wywiązania się z zobowiązań przez dłużników Spółki. Polityka ryzyka kredytowego w Spółce jest istotna, m.in. z uwagi na 29,21% udział należności z tytułu dostaw i usług w sumie bilansowej ogółem (w roku 2019 32,32%). Może ono obejmować różne obszary działalności Spółki, co ma istotny wpływ na sposób zarządzania ryzykiem kredytowym.

Z kolei ryzyko kredytowe rozumiane jako brak możliwości wywiązania się z zobowiązań przez wierzycieli Spółki, związane jest z trzema głównymi obszarami:

- ryzyko kredytowe klientów, z którymi zawiera się transakcje sprzedaży produktów,
- ryzyko kredytowe instytucji finansowych, z którymi zawiera się lub które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających,
- ryzyko kredytowe podmiotów, w które inwestuje się, bądź których papiery wartościowe się nabywa
- ryzyko kredytowe podmiotów za które Spółka udziela poręczeń,
- ryzyko kredytowe podmiotów z którymi Spółka związana jest umowami konsorcjalnymi, w których obowiązuje zasada solidarnej odpowiedzialności.

Polityka ryzyka kredytowego w Spółce w zakresie wiarygodności kontrahentów (z którymi zawierane są transakcje sprzedaży usług), a w szczególności występowania transakcji z nowymi kontrahentami, opierała się w głównej mierze na:

- pozyskiwaniu aktualnych dokumentów obrazujących sytuację majątkowo - finansową kontrahenta,
- wymaganiu przedstawienia zabezpieczenia płatności w akceptowalnej przez Spółkę formie.

Poprzez nowego kontrahenta rozumie się takiego, z którym Spółka nigdy nie zawierała transakcji handlowych, zawierała transakcje w odległej perspektywie czasu lub takiego, z którym zawarta transakcja opiewa na wartość istotną dla Spółki. Kontrahenci, którym sprzedawane są usługi z odroczonym terminem płatności są oceniani w aspekcie ryzyka kredytowego związanego z daną transakcją.

W celu zabezpieczenia płatności Spółka wykorzystuje:

- w obrocie krajowym: gwarancje bankowe, gwarancje ubezpieczeniowe, hipoteki, przewłaszczenia, zastaw rejestrowy, weksle, poręczenia;
- w transakcjach leasingowych Spółka stosuje zabezpieczenie majątkowe polegające na przeniesieniu własność leasingowanego przedmiotu przechodzi na leasingobiorcę z datą zapłaty ostatniej raty leasingowej.

Biorąc pod uwagę kontrahentów z którymi Spółka współpracuje (głównie przemysł wydobywczy węgla kamiennego) istnieją ograniczone możliwości stosowania polityki ograniczania ryzyka kredytowego związanego ze stosowanymi terminami spłaty należności. Jednak biorąc pod uwagę specyfikę i pewną unikalność usług świadczonych przez Spółkę należności handlowe spłacane są w większości przypadków przez dłużników zgodnie z umownymi terminami płatności.

Wskaźnik obrotu należnościami w dniach dla Spółki wynosi 98 dni.

Należności od kontrahentów, z którymi współpracuje Spółka, są na bieżąco monitorowane przez Dział Finansowy w ramach realizacji procedur wynikających z obowiązującej instrukcji windykacyjnej.

Nabycie przez JSW SA w dniu 20.05.2019 r. akcji PBSz SA stanowiących 95,01% kapitału zakładowego Spółki otworzyło możliwość stabilnego funkcjonowania i warunki rozwoju. Spółka w roku 2020 dysponowała limitami kredytowymi. Nie korzystała z pożyczek. Nie prowadziła działalności finansowej w zakresie udzielania pożyczek innym podmiotom. Prowadzoną na przestrzeni całego 2020 roku działalność Spółka finansowała w głównej mierze z własnych środków.

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe reprezentowane jest przez:

- wartość należności z tytułu dostaw i usług netto wynosząca: 82 874 846,28zł (78 508 024,55zł na dzień 31.12.2019r.)

Podmioty których zobowiązania na 31 grudnia 2020 wobec Spółki kształtowały się na najwyższym poziomie to:

- JSW S.A. - 37,1% ogółu należności z tytułu dostaw i usług
- KGHM Polska Miedź S.A. – 16,7% ogółu należności z tytułu dostaw i usług
- K+S Minerals and Agricult– 5,4% ogółu należności z tytułu dostaw i usług
- Polska Grupa Górnicza S.A. – 4,0% ogółu należności z tytułu dostaw i usług

Podmioty których zobowiązania na 31 grudnia 2019 wobec Spółki kształtowały się na najwyższym poziomie to:

- JSW S.A. - 24,1% ogółu należności z tytułu dostaw i usług
- KGHM Polska Miedź S.A. – 22,4% ogółu należności z tytułu dostaw i usług
- Tauron Wydobycie S.A. – 6,5% ogółu należności z tytułu dostaw i usług
- Polska Grupa Górnicza S.A. – 3,8% ogółu należności z tytułu dostaw i usług

(e) RYZYKO UTRATY PŁYNNOŚCI

W okresie sprawozdawczym Spółka bazowała na własnych zasobach finansowych pochodzących z bieżących wpływów z prowadzonej działalności. Ze względu na zagrożenie pogorszenia płynności finansowej na skutek odległych terminów płatności za świadczone usługi górnicze na rzecz PGG SA, JSW SA oraz TW SA Spółka korzystała z usług faktoringu świadczonego przez PKO Faktoring, BOŚ SA. W roku 2020 PBSZ sfinansowało w ramach umowy faktoringowej należności w łącznej kwocie 5 818 814,85 PLN. W efekcie tej transakcji w I kw 2020 poprawiła się płynność finansowa Spółki.

Leasing w roku sprawozdawczym stanowił główne źródło finansowania inwestycji odtworzeniowych i rozwojowych. Spłatę rat leasingowych z tytułu wszystkich zawartych umów leasingowych Spółka realizowała terminowo.

Spółka posiada aktywne umowy linii wielocelowych z Bankami BGK i PKO BP, w ramach których ma możliwość korzystania z kredytowania w rachunku bieżącym oraz korzystania z gwarancji bankowych.

Podobnie jak w latach ubiegłych w roku 2020 przetargi stanowiły główne źródło pozyskiwania nowych zleceń, a Spółka była zobowiązana do wnoszenia wadium oraz do zabezpieczania należytego wykonywania zawieranych umów. Spółka korzystała z limitów gwarancyjnych w Bankach PKO BP i BGK oraz posiłkowała się ubezpieczeniowymi limitami gwarancyjnymi w TU : STU ERGO Hestia, TU Interrisk , KUKI.

Przyszłe przepływy pieniężne w podziale na instrumenty finansowe dot. zobowiązań według okresów w jakich będą się rozliczać:

	2020			2019		
	Do 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Do 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania handlowe	19 044 081,96			19 732 092,77		
Pozostałe zobowiązania finansowe	3 055 757,06			11 124 012,78		
Zobowiązania leasingowe	20 241 903,26	24 624 313,98	599 863,60	17 528 505,96	24 215 986,20	2 534 765,71

8.5.2 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zaproponować wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub

wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

9. POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

9.1 POZYCJE WARUNKOWE ORAZ ISTOTNE POSTĘPOWANIA SĄDOWE

Zobowiązania warunkowe

Pozostałe zobowiązania warunkowe prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2020	31.12.2019
Gwarancje bankowe	1 100 831,30	703 803,08
Zobowiązania wekslowe	4 883 891,63	4 883 891,63
RAZEM	5 984 722,93	5 587 694,71

Gwarancje bankowe w kwocie 1 100 831,30 zł to gwarancje wadialne i rękojmi za wady. Gwarancje te są udzielone przez Bank PKO BP S.A. i Bank Gospodarstwa Krajowego.

Zobowiązania wekslowe w kwocie 4 883 791,63 zł stanowi poręczenie na wekslu z wystawienia PPG ROW-JAS będącym zabezpieczeniem udzielonej gwarancji przez Generali pod kontrakt PGG (KW) SA KWK Jankowice.

Spółka korzysta z limitów gwarancyjnymi w Towarzystwach Ubezpieczeniowych i Instytucjach Bankowych, w ramach których pozyskuje gwarancje wadialne, należytego wykonania kontraktów i usunięcia wad i usterek.

Na 31.12.2020 łączna wartość gwarancji ubezpieczeniowych i bankowych udzielonych w ramach limitów wyniosła 20 927 691,21 zł i odpowiednio na 31.12.2019 wynosiła 22 148 054,19 zł.

Informacje o istotnych postępowaniach sądowych, administracyjnych i arbitrażowych

W 2020 roku nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczące zobowiązań lub wierzytelności, których pojedyncza lub łączna wartość przekraczałyby 10% kapitałów własnych.

Spółka uczestniczy w postępowaniach sądowych związanych z prowadzoną przez nią normalną działalnością.

9.2 PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

Przyszłe zobowiązania umowne zaciągnięte na dni kończące okresy sprawozdawcze, nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują:

	31.12.2020	31.12.2019
Zobowiązania umowne zaciągnięte w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	13 969 560,00	13 631 256,00
RAZEM	13 969 560,00	13 631 256,00

9.3 TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

INFORMACJE O TRANSAKCJACH ZE SPÓLKAMI POWIĄZANYMI

Na dzień 31.12.2020 roku większościowym akcjonariuszem Spółki była JSW S.A..

Na dzień 31 grudnia 2020 roku większościowym akcjonariuszem JSW S.A. był Skarb Państwa.

W związku z powyższym podmiotami powiązanyymi ze Spółką jest JSW S.A., wszystkie spółki Grupy Kapitałowej JSW S.A. oraz wszystkie Spółki należące do Skarbu Państwa (bezpośrednio i pośrednio).

Zarząd Spółki ujawnił w niniejszym sprawozdaniu finansowym transakcje z JSW S.A., spółkami Grupy Kapitałowej JSW S.A. oraz Spółkami Skarbu Państwa, które zostały zidentyfikowane jako podmioty powiązane na podstawie jego najlepszej wiedzy. Podmioty powiązane zidentyfikowano poprzez analizę wykazu spółek Skarbu Państwa zamieszczonego na stronach Ministerstwa Finansów oraz operacji gospodarczych zarejestrowanych w księgach w okresie styczeń-grudzień 2020 roku. W 2020 roku i w 2019 roku wszystkie transakcje Spółki z podmiotami powiązanymi dokonywane były na warunkach rynkowych oraz miały charakter typowy i zawierane były w normalnym trybie działalności.

Poniżej przedstawiono transakcje wartość zakupów i kwoty zobowiązań z jednostkami powiązanymi.

	2020	2019
Transakcje dokonywane z jednostką dominującą		
- zakupy od Primetech		137 218,65
- zakupy od JSW	2 273 763,97	642 822,49
Transakcje dokonywane z pozostałymi jednostkami powiązanymi		
- zakupy od Grupy Primetech		500,00
- zakupy od Grupy Famur		12 685 869,82
- zakupy od Grupy JSW	2 253 895,14	272 429,11
- zakupy od pozostałych spółek Skarbu Państwa	9 285 501,85	5 166 635,57
Saldo zobowiązań na koniec okresu		
- JSW	372 582,10	126 644,95
- pozostałe jednostki z Grupy JSW	1 644 761,87	132 808,10
- pozostałe spółki Skarbu Państwa	782 201,44	646 083,00
RAZEM ZAKUPY	13 813 160,96	18 905 475,64
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	2 799 545,41	905 536,05

Poniżej przedstawiono transakcje wartość sprzedaży i kwoty należności z jednostkami powiązanymi.

	2020	2019
Transakcje dokonywane z jednostką dominującą		
- sprzedaż do JSW	103 323 384,81	36 033 458,48
Transakcje dokonywane z pozostałymi jednostkami powiązanymi		
- sprzedaż do Grupy Primetech		79 672,00
- sprzedaż do Grupy Famur		427 668,30
- sprzedaż do Grupy JSW	14 330 170,00	4 684 014,54
- sprzedaż do pozostałych spółek Skarbu Państwa	84 940 976,92	76 594 566,20
Saldo należności na koniec okresu		
- JSW	30 745 926,50	18 938 063,39
- pozostałe jednostki z Grupy JSW	1 624 642,43	4 207 642,43
- pozostałe spółki Skarbu Państwa	20 336 913,62	25 668 629,00
RAZEM SPRZEDAŻ	202 594 531,73	117 819 379,52
RAZEM NALEŻNOŚCI	52 707 482,55	48 814 334,82

INFORMACJE O TRANSAKCJACH Z CZŁONKAMI ZARZĄDU

Zarząd PBSz stanowi kluczową kadrę zarządzającą Spółki.

Wynagrodzenie Członków Zarządu PBSz:

	2020	2019
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze:		
- wynagrodzenia, usługi zarządzania	1 703 460,00	989 597,65
- świadczenia, dochody z innych tytułów	54 696,75	85 329,10
RAZEM	1 758 156,75	1 074 926,75

INFORMACJE O TRANSAKCJACH Z CZŁONKAMI RADY NADZORCZEJ

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej PBSz:

	2020	2019
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze:		
	225 448,84	42 465,44
RAZEM	225 448,84	42 465,44

9.4 WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego PBSz S.A. za rok 2020 jest PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audit sp.k. Wyboru firmy audytorskiej dokonała w dniu 26.07.2019 roku Rada Nadzorcza PBSz S.A. Umowa pomiędzy PBSz S.A. a PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audit sp.k. została zawarta w dniu 21.10.2019 roku i dotyczy badania sprawozdania finansowego PBSz S.A. za lata 2019-2020.

	2020	2019
Obowiązkowe badanie	82 800,00	82 800,00
Pozostałe usługi		68 400,00
RAZEM	82 800,00	151 200,00

9.5 WPLYW PANDEMII KORONAWIRUSA SARS-CoV-2 NA DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI

9.5.1 Wpływ pandemii wirusa SARS-CoV-2 na działalność Spółki

Sprawozdanie finansowe PBSz S.A. za rok 2020 zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy, tym samym nie stwierdzono istnienia istotnych niepewności i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Ponadto wszystkie aktywa i zobowiązania wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przy założeniu, że Spółka będzie mogła uzyskać korzyści ekonomiczne z aktywów i wypełnić zobowiązania w toku normalnej działalności. Istotne zmiany w otoczeniu rynkowym, systemie gospodarczym i finansowym zarówno w Polsce, jak i na świecie, spowodowane sytuacją wynikającą z rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2, wpływają na operacyjną i finansową sytuację Spółki. Szczególne okoliczności sprawiają, że Spółka na bieżąco przeprowadza analizę sytuacji, stopnia ekspozycji Spółki na skutki pandemii oraz podejmuje czynności ograniczające ryzyko związane z zakłóceniem ciągłości działania.

Zarząd Spółki podejmował od marca 2020 r szereg działań, aby wprowadzony w kraju stan epidemii i związane z tym obostrzenia w jak najmniejszym stopniu wpływały na realizację zawartych kontraktów, a z drugiej strony aby zapewnić bezpieczeństwo dla pracowników i ich

rodzin eliminując w jak największym stopniu ryzyko zarażenia się wirusem. Wprowadzone w ostatnim tygodniu marca ograniczenia w organizacji pracy kopalń wpłynęły bezpośrednio na organizację pracy na realizowanych budowach. Dodatkowe zagrożenie stanowiło ryzyko wstrzymania pracy kopalń – w okresie od marca do czerwca z tego powodu występowały okresowo przerwy w realizacji zakontraktowanych prac dla PGG SA KWK Jankowice i JSW SA KWK Pniówek.

Prowadzone były również regularne testy na koronawirusa w kopalniach JSW SA w tym KWK Borynia-Zofiówka, KWK Jastrzębie-Bzie oraz KWK Budryk co wpływało na zmniejszenie obłożenia, a tym samym realizowane postępy robót. Wprowadzone przez Inwestorów działania prewencyjne w walce z COVID-19 spowodowały wydłużenie realizacji kontraktów zawartych w okresie obowiązywania ograniczeń oraz ograniczenia w bieżących i przyszłych planach inwestycyjnych.

Zarząd Spółki podjął szereg inicjatyw mających na celu zabezpieczenie ryzyka związanego ze spadkiem planowanych przychodów oraz ryzyka utraty płynności wykorzystując przy tym możliwości jakie dają uregulowania tarcz antykryzysowych.

Podjęto również szereg działań prewencyjnych mających na celu ochronę zdrowia pracowników i ich rodzin takich jak:

1. Zmiana organizacji pracy pracowników działów handlowych, projektantów i pracowników działów finansowo-księgowych,
2. Częsta dezynfekcja pomieszczeń,
3. Ograniczenia w organizowaniu narad, szkoleń (przejsie na tryb zdalny),
4. Codzienne mierzenie temperatury wszystkim pracownikom wchodzącym do siedziby Spółki itp.

Podjęte działania prewencyjne pociągnęły za sobą wzrost kosztów - w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 roku w Spółce koszty poniesione na walkę z pandemią SARS-CoV-2 wyniosły 313.445,07 zł.

Pomimo trudnej sytuacji spowodowanej epidemią Covid-19 wartość ogółem kontraktów zawartych przez PBSz S.A. w 2020 roku wynosi 248 000 tys. zł, z czego 224 318 tys. zł stanowią kontrakty dla JSW (90%). Zwiększenie zaangażowania w realizację usług dla Jastrzębskiej Spółki Węglowej stanowi jeden z celów strategicznych PBSz. Na koniec roku 2020 posiadany backlog Spółki wynosił ponad 720 mln złotych. Dodatkowo na początku roku 2021 PBSz S.A. pozyskała istotny kontrakt dla SRK SA dotyczący odwadniania kopalni Wieczorek którego wartość przekracza 71 mln złotych.

Największymi odbiorcami usług realizowanych przez PBSz S.A. to obecnie JSW S.A. oraz KGHM S.A. Rynek miedzi i rynek węgla koksującego prosperuje pomimo zagrożenia epidemicznego. Cena rynkowa miedzi w roku 2020 systematycznie rosła, podobnie jak cena węgla koksującego będącego kluczowym surowcem dla produkcji stali. Dodatkowo w związku z planowaną stopniową likwidacją kopalń węgla kamiennego energetycznego zwiększy się zapotrzebowanie na usługi związane z odwadnianiem kopalń i likwidacją obiektów górniczych.

Płynność finansowa jest bardzo ważnym elementem zarządzania w Przedsiębiorstwie Budowy Szybów S.A.. Nadrzędnym celem zarządzania płynnością jest stałe zapewnianie i utrzymywanie zdolności Spółki do spłaty jej zobowiązań przy jednoczesnym minimalizowaniu związanych z tym kosztów. Aby skutecznie zrealizować ten cel Spółka wdrożyła i realizuje „Politykę Zarządzania Płynnością” obowiązującą w Grupie Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Spółka prowadzi dzienną analizę i monitoring sytuacji gotówkowej jak i sporządza miesięczne prognozy płynnościowe obejmujące okresy 6 miesięcy. Prowadzone działania związane z monitorowaniem splotu należności oraz aktywna polityka płatności zobowiązań sprawiają, że sytuację płynnościową Spółki można określić jako bardzo dobrą. Spółka otrzymuje regularne wpływy należności od swoich odbiorców, co pozwala na spłatę zobowiązań wobec dostawców w terminie ich wymagalności.

9.5.2 Zastosowane rozwiązania pomocowe w ramach tarczy antykryzysowej

Spółka z uwagi na wejście w życie z dniem 1 kwietnia 2020 roku Ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 („Tarcza antykryzysowa” - Dz.U.2020,poz.568) oraz kolejnych ustaw: z dnia 16.04.2020 (Dz.U.2020 poz.695), z dnia 14.05.2020 (Dz.U.2020 poz.875) oraz z dnia 19.06.2020 (Dz.U.2020 poz.1086), skorzystała z poniższych rozwiązań pomocowych:

1. Składki na ZUS – Spółka złożyła wnioski o rozłożenie na raty składki za okres trzech miesięcy 2020 roku. W powyższej sprawie otrzymała pozytywne decyzje. W miesiącach: czerwcu, lipcu i sierpniu podpisano umowy ratalne z ZUS na rozłożenie należności wynikającej ze składki za odpowiednio miesiące kwiecień, maj i czerwiec. Każda z należności została rozłożona na 6 równych rat. Termin płatności pierwszej raty przypada na lipiec 2020 a ostatniej na luty 2021 r. Łącznie odroczone płatności dotyczą kwoty 8 490 tys. zł.

Na podstawie art. 15 zb. Ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2020 r. poz. 568) Przedsiębiorstwo Budowy Szybów zostało zwolnione z opłaty prolongacyjnej za rozłożenie na raty płatności należności ZUS.

2. Podatek minimalny – Spółka skorzysta ze zwolnienia z podatku minimalnego w związku z wprowadzeniem do Ustawy CIT art. 38ha w tarczy 4.0, zgodnie z którym zwalnia się z podatku od przychodów z budynków przychody podlegające opodatkowaniu na podstawie art. 24b, ustalone za okres (od dnia 01 marca 2020 do dnia 31 grudnia 2020) za okres od 07/2020 do 12/2020.

9.6 ZDARZENIA PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY

W związku ze zmianą warunków hydro-geologicznych w rejonie drążonego szybu „Grzegorz” niemożliwe było kontynuowanie prac poniżej 80,5m a także w związku z koniecznością wprowadzenia zmian w projekcie technicznym obudowy szybowej strony zawarły umowę mediacyjną.

Umowa o przeprowadzenie mediacji w Sądzie Polubownym przy Prokuraturii Generalnej RP toczy się pomiędzy Zamawiającym (Tauron Wydobywanie S.A.) a Wykonawcą (PBSz S.A.) i dotyczy realizacji umowy z dnia 15 maja 2017 r., nr 707305P, pod nazwą „Roboty budowlane wykonywane przez Generalnego Wykonawcę Etapu I budowy Szybu „Grzegorz” wraz z budową infrastruktury powierzchniowej dla Tauron Wydobywanie S.A.”, jak również umowy z dnia 30 grudnia 2013 r., nr 13X6380, na wykonanie dokumentacji projektowej, budowlano – wykonawczej i technicznej niezbędnej dla zglębienia, uzbrojenia i uruchomienia szybu „Grzegorz” wraz z niezbędną infrastrukturą przynależną oraz pełnienie nadzoru autorskiego.

Przewidywany termin zakończenia mediacji to 06/2021.

10. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

Roczne sprawozdanie finansowe i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Spółki.

Roczne sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Firmy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń. Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa.

Podmiot ten oraz biegły rewident dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

11. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

<i>Data</i>	<i>Imię i Nazwisko</i>	<i>Stanowisko/Funkcja</i>	<i>Podpis</i>
26-02-2021	Dariusz Modrzejewski	Prezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
26-02-2021	Andrzej Palarczyk	Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
26-02-2021	Marcin Mieszczak	Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
26-02-2021	Mirosław Ogonowski	Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
26-02-2021	Iwona Krzeszowska	Główny Księgowy	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym